VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ HAI

19.5.2025 (22.4 Ất Tỵ)

Số 60 (4194)

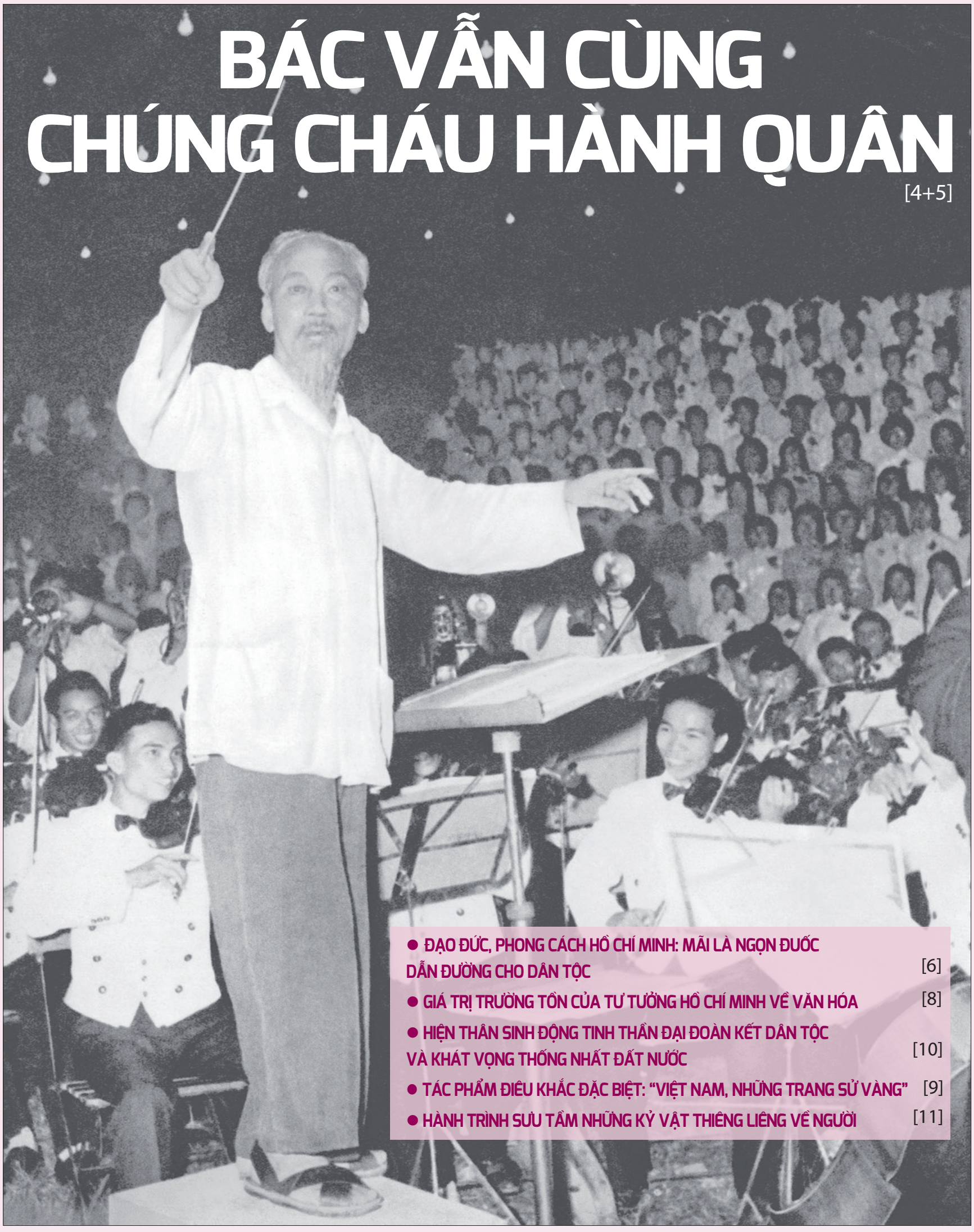
www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

SỐ BÁO ĐẶC BIỆT KỶ NIỆM 135 NĂM NGÀY SINH CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH (19.5.1890 - 19.5.2025)

BÁC VẪN CÙNG CHÚNG CHÁU HÀNH QUÂN

[4+5]

- ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH: MÃI LÀ NGỌN ĐUỐC DẪN ĐƯỜNG CHO DÂN TỘC [6]
- GIÁ TRỊ TRƯỜNG TỒN CỦA TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ VĂN HÓA [8]
- HIỆN THÂN SINH ĐỘNG TINH THẦN ĐẠI ĐOÀN KẾT DÂN TỘC VÀ KHÁT VỌNG THỐNG NHẤT ĐẤT NƯỚC [10]
- TÁC PHẨM ĐIÊU KHẮC ĐẶC BIỆT: "VIỆT NAM, NHỮNG TRANG SỬ VÀNG" [9]
- HÀNH TRÌNH SƯU TẦM NHỮNG KỶ VẬT THIÊNG LIÊNG VỀ NGƯỜI [11]

Chủ tịch Hồ Chí Minh bắt nhịp bài hát *Kết đoàn* tại dạ hội của thanh niên Thủ đô chào mừng thành công Đại hội lần thứ III Đảng Lao động Việt Nam (9.1960) Ảnh: TƯ LIỆU

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Hãy cùng thắp lên ngọn lửa "Đổi mới - Khát vọng - Hành động"

TÙNG QUANG; ảnh: XUÂN TRẦN

Sáng qua 18.5, tại Hà Nội, Bộ Chính trị, Ban Bí thư tổ chức Hội nghị toàn quốc quán triệt, triển khai thực hiện Nghị quyết số 66-NQ/TW của Bộ Chính trị về đổi mới công tác xây dựng và thi hành pháp luật đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới và Nghị quyết số 68-NQ/TW về phát triển kinh tế tư nhân. Tổng Bí thư Tô Lâm dự và có bài phát biểu chỉ đạo quan trọng tại Hội nghị.

Tổng Bí thư Tô Lâm và lãnh đạo Đảng, Nhà nước cùng các đại biểu dự Hội nghị tại điểm cầu Hội trường Diên Hồng, Hà Nội

Dự Hội nghị tại điểm cầu Hội trường Diên Hồng và các điểm cầu trên toàn quốc có Chủ tịch nước Lương Cường; nguyên Chủ tịch nước: Nguyễn Minh Triết, Trương Tấn Sang; Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính; nguyên Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Tấn Dũng; Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn; nguyên Chủ tịch Quốc hội: Nguyễn Sinh Hùng, Nguyễn Thị Kim Ngân; Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư Trần Cẩm Tú.

Cùng dự còn có các Ủy viên, nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ủy viên Trung ương Đảng; các Đảng ủy trực thuộc Trung ương; lãnh đạo các Ban, Bộ, ngành, đoàn thể Trung ương. Dự tại các điểm cầu tỉnh, thành ủy có các Ủy viên, nguyên Ủy viên Bộ Chính trị, Ủy viên Trung ương Đảng; Bí thư, Phó Bí thư, Ủy viên Ban Thường vụ các tỉnh, thành ủy; lãnh đạo chủ chốt cấp ủy, chính quyền các cấp.

Bộ VHTTDL tổ chức Hội nghị trực tuyến tại điểm cầu trụ sở Bộ VHTTDL tại Hà Nội; tại điểm cầu TP Đà Nẵng và tại TP.HCM. Dự Hội nghị trực tuyến tại điểm cầu Bộ VHTTDL có Thứ trưởng Bộ VHTTDL Hoàng Đạo Cương; Ủy viên Ban Thường vụ, Ủy viên BCH, Ủy viên Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy, Bí thư, Phó Bí thư các tổ chức Đảng trực thuộc Đảng ủy Bộ; Chủ tịch Công đoàn, Bí thư Đoàn Thanh niên, Chủ tịch Hội Cựu chiến binh Bộ; cấp trưởng, cấp phó các cơ quan, đơn vị trực thuộc Bộ. Tại điểm cầu Cơ quan đại diện Văn phòng Bộ VHTTDL tại Đà Nẵng và Cơ quan đại diện Văn phòng Bộ VHTTDL tại TP.HCM có cấp trưởng, cấp phó các cơ quan đơn vị sự nghiệp thuộc Bộ trên địa bàn.

Hội nghị được tổ chức bằng hình thức trực tiếp từ Hội trường Diên Hồng, Nhà Quốc hội và kết hợp trực tuyến tới 37.000 điểm cầu ở Trung ương, cấp tỉnh, cấp huyện, cấp xã, cơ quan, đơn vị trên cả nước, với hơn 1,5 triệu đại biểu tham dự Hội nghị tại các điểm cầu.

Tại Hội nghị, các đại biểu nghe Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính trình bày chuyên đề: "Nội dung trọng tâm, cốt lõi của Nghị quyết số 68-NQ/TW ngày 4.5.2025 của Bộ Chính trị về phát triển kinh tế tư nhân và kế hoạch hành động thực hiện Nghị quyết số 68-NQ/TW". Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn trình bày chuyên đề: "Nội dung trọng tâm, cốt lõi của Nghị quyết số 66-NQ/TW ngày 30.4.2025 của Bộ Chính trị về đổi mới công tác xây dựng và thi hành pháp luật đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới và kế hoạch hành động thực hiện Nghị quyết số 66-NQ/TW".

Bốn nghị quyết lớn tạo nên một chỉnh thể thống nhất cho sự phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới

Phát biểu chỉ đạo tại Hội nghị, Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh: "Những đổi mới, cải cách tập trung vào bốn đột phá: Nghị quyết 57 của Bộ Chính trị: thúc đẩy khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo; nghị quyết 59 về chủ động hội nhập quốc tế sâu rộng. Hôm nay, chúng ta vừa nghe đồng chí Thủ tướng quát triệt Nghị quyết 68: phát triển mạnh mẽ khu vực kinh tế tư nhân; đồng chí Chủ tịch Quốc hội quán triệt Nghị quyết 66: đổi mới toàn diện công tác xây dựng, thi hành pháp luật.

Đến thời điểm hiện nay có thể gọi 4 Nghị quyết trên là "Bộ tứ trụ cột" để giúp chúng ta cất cánh. Vì vậy, tôi, đồng lòng, vượt qua mọi khó khăn, biến khát vọng thành hành động, biến tiềm năng thành sức mạnh thực tế, để cùng nhau đưa đất nước ta bước vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên phát triển, thịnh vượng, hùng cường của dân tộc Việt Nam".

Nhìn về tương lai, chúng ta xác định rõ: Muốn phát triển nhanh và bền vững, Việt Nam không thể đi theo lối mòn cũ. Chúng ta phải dám nghĩ lớn, hành động lớn, thực hiện những cải cách lớn với quyết tâm chính trị cao nhất và nỗ lực bền bỉ nhất. Bốn Nghị quyết quan trọng của Bộ Chính trị ban hành trong thời gian gần đây sẽ là những trụ cột thể chế nền tảng, tạo động lực mạnh mẽ đưa đất nước ta tiến lên trong kỷ nguyên mới, hiện thực hóa tầm nhìn Việt Nam phát triển, thu nhập cao vào năm 2045. Muốn đạt hiệu quả cao nhất phải triển khai tốt đồng thời các nghị quyết.

Bốn nghị quyết lớn của Bộ Chính trị đã cùng tạo nên một chỉnh thể thống nhất về tư duy và hành động chiến lược cho sự phát triển đất nước trong kỷ nguyên mới. Mặc dù mỗi nghị quyết tập trung vào một lĩnh vực trọng yếu, chúng liên kết chặt chẽ, bổ sung và thúc đẩy lẫn nhau trong quá trình quán triệt và tổ chức thực hiện.

Cả bốn nghị quyết đều thống nhất mục tiêu: Xây dựng nền tảng vững chắc để Việt Nam phát triển nhanh, bền vững và trở thành quốc gia phát triển, thu nhập cao vào năm 2045. Nghị quyết 66 yêu cầu hoàn thiện thể chế pháp luật minh bạch, hiện đại, bảo đảm quyền con người và quyền công dân. Nghị quyết 57 xác định khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số là trụ cột tăng trưởng mới. Nghị quyết 59 mở rộng không gian phát triển thông qua hội nhập quốc tế chủ động, tích cực. Nghị quyết 68 thúc đẩy khu vực kinh tế tư nhân trở thành động lực trung tâm cho nền kinh tế.

Sự liên kết này không chỉ mang tính định hướng chung mà còn thể hiện rõ sự phụ thuộc lẫn nhau trong thực tiễn. Nếu thể chế không minh bạch (Nghị quyết 66), thì kinh tế tư nhân khó phát triển (Nghị quyết 68), khoa học công nghệ thiếu môi trường sáng tạo (Nghị quyết 57) và hội nhập quốc tế thiếu hiệu quả (Nghị quyết 59). Ngược lại, nếu đổi mới sáng tạo không đột phá, kinh tế tư nhân sẽ yếu, hội

Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu chỉ đạo Hội nghị

*Những đổi mới, cải cách tập trung vào bốn đột phá: **Nghị quyết 57** của Bộ chính trị: thúc đẩy khoa học công nghệ và đổi mới sáng tạo; **Nghị quyết 59** về chủ động hội nhập quốc tế sâu rộng. Hôm nay, chúng ta vừa nghe đồng chí Thủ tướng quát triệt **Nghị quyết 68**: phát triển mạnh mẽ khu vực kinh tế tư nhân; đồng chí Chủ tịch Quốc hội quán triệt **Nghị quyết 66**: đổi mới toàn diện công tác xây dựng, thi hành pháp luật.*

Đến thời điểm hiện nay có thể gọi 4 Nghị quyết trên là "Bộ tứ trụ cột" để giúp chúng ta cất cánh. Vì vậy, tôi, đồng lòng, vượt qua mọi khó khăn, biến khát vọng thành hành động, biến tiềm năng thành sức mạnh thực tế, để cùng nhau đưa đất nước ta bước vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên phát triển, thịnh vượng, hùng cường của dân tộc Việt Nam.

nhập quốc tế sẽ bị hạn chế. Nếu hội nhập không chủ động, bản thân thể chế và các động lực trong nước cũng khó cải cách toàn diện.

Tổng Bí thư nhấn mạnh, điểm đột phá chung của cả bốn nghị quyết là tư duy phát triển mới: Từ "quản lý" sang "phục vụ", từ "bảo hộ" sang "cạnh tranh sáng tạo", từ "hội nhập bị động" sang "hội nhập chủ động", từ "cải cách phân tán" sang "đột phá toàn diện, đồng bộ và sâu sắc". Đây là bước chuyển tư duy căn bản, kế thừa thành tựu đổi mới 40 năm qua và phù hợp với xu thế toàn cầu trong kỷ nguyên số.

Tất cả các nghị quyết đều nhấn mạnh vai trò lãnh đạo thống nhất của Đảng, sự vào cuộc đồng bộ, sáng tạo của cả hệ thống chính trị, cùng sự tham gia thực chất của doanh nghiệp, người dân và giới trí thức. Các trục triển khai như thi hành pháp luật, chuyển đổi số, đổi mới sáng tạo, phát triển tư nhân và hội nhập quốc tế đòi hỏi sự phối hợp chặt chẽ, kiểm tra, giám sát thường xuyên và đánh giá hiệu quả.

Tổng Bí thư chỉ rõ những nhiệm vụ trọng tâm trong 5 năm tới (2025-2030) đó là: Hoàn thiện thể chế pháp luật hiện đại, đồng bộ, thúc đẩy phát triển. Trong 5 năm tới, triển khai toàn diện Nghị quyết 66, cải cách mạnh mẽ quy trình xây dựng, thi hành và đánh giá pháp luật. Mục tiêu: Xây dựng hệ thống pháp luật thống nhất, minh bạch, ổn định, dễ tiếp cận, đáp ứng yêu cầu của nền kinh tế thị trường hiện đại và hội nhập sâu rộng. Kiên quyết xóa bỏ "luật khung, luật ống", khắc phục pháp luật chồng chéo, đồng thời hoàn thiện thể chế bảo vệ quyền sở hữu tài sản, quyền tự do kinh doanh, quyền đổi mới sáng tạo, tạo nền tảng pháp lý thuận lợi cho đầu tư và phát triển.

Đột phá trong khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số: Giai đoạn 2025-2030 phải tạo đột phá mạnh mẽ thông qua triển khai quyết liệt các chương trình quốc gia về đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, lan tỏa tới doanh nghiệp và địa phương. Hình thành hệ sinh thái đổi mới sáng tạo quốc gia; hỗ trợ doanh nghiệp đầu tư R&D, thương mại hóa công nghệ; xây dựng hạ tầng dữ liệu và nền tảng số cho chính phủ số, kinh tế số, xã hội số. Đây là nền tảng kỹ thuật quyết định bứt phá năng suất lao động và năng lực cạnh tranh quốc gia.

Phát triển khu vực kinh tế tư nhân thực chất, trở thành "một động lực quan trọng nhất" của nền kinh tế quốc gia: Tập trung tháo gỡ điểm nghẽn về đất đai, tín dụng, công nghệ, thị trường; hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa, doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo; hình thành hệ sinh thái doanh nghiệp linh hoạt, năng động. Xây dựng chiến lược phát triển các tập đoàn tư nhân lớn có năng lực cạnh tranh khu vực, quốc tế, dẫn dắt chuỗi giá trị toàn cầu. Trọng tâm: Bảo vệ quyền sở hữu tài sản, quyền tự do kinh doanh, cải thiện môi trường kinh doanh minh bạch, công khai, tạo động lực thúc đẩy khu vực tư nhân phát triển nhanh, bền vững.

Khẩn trương thực hiện 8 nhiệm vụ trọng tâm

Tổng Bí thư nhấn mạnh, năm 2025 là năm bản lề mở ra kỷ nguyên mới, trong khi mục tiêu trở thành quốc gia phát triển chỉ còn hai thập niên phía trước. Nếu không bắt kịp nhịp độ cải cách, không tạo đột phá ngay từ bây giờ, chúng ta sẽ lỡ mất cơ hội vàng và tụt lại trong cuộc đua toàn cầu. Vì vậy, về những nhiệm vụ cấp bách trong năm 2025, Tổng Bí thư đề nghị cần triển khai các nhiệm vụ một cách nhanh chóng, bài bản, thực chất, lấy hiệu quả thực tế làm tiêu chí đánh giá; toàn hệ thống chính trị khẩn trương thực hiện 8 nhiệm vụ trọng tâm.

Thứ nhất, nhanh chóng hoàn thiện và ban hành các chương trình, kế hoạch hành động quốc gia thực hiện 4 nghị quyết, bảo đảm gắn kết chặt chẽ, xác định rõ mục tiêu, nhiệm vụ, lộ trình và phân công cụ thể. Đồng thời, lập bộ chỉ số theo dõi, đánh giá định kỳ. *Thứ hai*, khẩn trương rà soát toàn diện hệ thống pháp luật, triển khai sửa đổi, bổ sung, thay thế hoặc bãi bỏ các quy định bất cập theo tinh thần Nghị quyết 66-NQ/TW... *Thứ ba*, khởi động ngay các chương trình trọng điểm về khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số; phê duyệt, triển khai các chương trình quốc gia; hình thành thêm các trung tâm đổi mới sáng tạo mới; xây dựng khung pháp lý cho mô hình sandbox. *Thứ tư*, tập trung đàm phán, thực thi hiệu quả các FTA thế hệ mới, chủ động chuẩn bị tham gia các hiệp định mới tận dụng cam kết hội nhập để chuyển hóa thành tăng trưởng thực tế…

Thứ năm, thực hiện đột phá trong cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh: Cắt giảm ít nhất 30% thủ tục hành chính, số hóa dịch vụ công, hỗ trợ vốn, công nghệ, chuyển đổi số cho doanh nghiệp nhỏ và vừa; xây dựng đề án phát triển tập đoàn tư nhân lớn. *Thứ sáu*, kiện toàn bộ máy lãnh đạo, chỉ đạo, phối hợp thực hiện các nghị quyết; thành lập các Ban chỉ đạo chuyên trách cấp trung ương và cấp tỉnh; bảo đảm cơ chế chỉ đạo thống nhất, kiểm tra, giám sát thường xuyên. *Thứ bảy*, ưu tiên đào tạo, bồi dưỡng nguồn nhân lực để triển khai nghị quyết: Đào tạo chuyên sâu về pháp luật hiện đại, khoa học công nghệ, hội nhập quốc tế và quản trị doanh nghiệp; bồi dưỡng đội ngũ cán bộ trẻ có tư duy đổi mới, năng lực số và khả năng thích ứng toàn cầu. *Thứ tám,* đẩy mạnh truyền thông, tạo đồng thuận xã hội: Xây dựng các chương trình truyền thông quốc gia về từng nghị quyết; tăng cường đối thoại chính sách giữa Chính phủ, doanh nghiệp, người dân và giới trí thức, huy động trí tuệ xã hội cho quá trình triển khai.

Tổng Bí thư khẳng định, hơn bao giờ hết, hiện nay, Ban Chấp hành Trung ương là một khối đoàn kết, thống nhất, quyết tâm, quyết liệt lãnh đạo toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta thực hiện đạt và vượt các chỉ tiêu mà Nghị quyết Đại hội Đảng lần thứ XIII đã đề ra, chuẩn bị thật tốt để đưa đất nước bước vào kỷ nguyên phát triển, phồn vinh và hạnh phúc. Kể từ Hội nghị Trung ương X khóa XIII (9.2024) đến nay, Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã làm việc ngày đêm tập trung giải quyết nhiều vấn đề cốt lõi, tháo gỡ những "điểm nghẽn", tạo không gian phát triển mới cho đất nước. Triển khai quyết liệt nội dung Nghị quyết 18 của Ban chấp hành Trung ương về "một số vấn đề tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức của bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực hiệu quả"; xây dựng chính quyền địa phương hai cấp; sắp xếp lại đơn vị hành chính để "cất cánh"... những công việc nêu trên không chỉ được cán bộ, đảng viên nghiên túc triển khai mà điều quan trọng hơn là hầu hết nhân dân trong cả nước theo dõi, đồng tình, ủng hộ, coi đây thực sự là cuộc cách mạng của đất nước trong thời kỳ mới.

Với truyền thống anh hùng, trí tuệ, bản lĩnh và khát vọng vươn lên không ngừng của toàn dân tộc, Tổng Bí thư Tô Lâm tin tưởng, Việt Nam sẽ tiếp tục tiến bước vững chắc trên con đường phát triển nhanh và bền vững. Mỗi cấp ủy, chính quyền, tổ chức, cá nhân cần xác định rõ trách nhiệm của mình, biến cam kết chính trị thành kết quả cụ thể, thiết thực. Hãy cùng nhau thắp lên ngọn lửa Đổi mới - Khát vọng - Hành động, vì một Việt Nam giàu mạnh, phồn vinh, hùng cường, sánh vai với các cường quốc năm châu vào năm 2045. ■

Thi sáng tác tranh cổ động tuyên truyền bầu cử đại biểu Quốc hội khoá XVI và bầu cử HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026 – 2031

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 1399/QĐ-BVHTTDL về việc tổ chức cuộc thi sáng tác tranh cổ động tuyên truyền Bầu cử đại biểu Quốc hội khoá XVI và bầu cử HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026 – 2031. Cuộc thi do Cục Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức nhằm tuyên truyền sâu rộng cho cán bộ, đảng viên và nhân dân nhận thức sâu sắc mục đích, ý nghĩa, tầm quan trọng của bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và bầu cử HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026 - 2031; qua đó tạo sự thống nhất về nhận thức, tư tưởng chính trị và hành động trong Đảng, sự đồng thuận trong xã hội để tổ chức cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026 - 2031 đạt kết quả cao, bảo đảm dân chủ, bình đẳng, đúng pháp luật, an toàn, tiết kiệm và thực sự là ngày hội của toàn dân.

Bên cạnh đó, nêu bật những thành tựu của Quốc hội và HĐND các cấp qua các thời kỳ; khẳng định sự kế thừa, phát huy tinh thần đổi mới của Quốc hội trong hoạt động lập pháp, giám sát và quyết định những vấn đề quan trọng của đất nước; việc thực hiện trách nhiệm là cơ quan quyền lực nhà nước trong việc thể chế hóa đường lối, chủ trương của Đảng thành chính sách, pháp luật của Nhà nước, góp phần thực hiện thắng lợi mục tiêu, nhiệm vụ xây dựng, phát triển và bảo vệ Tổ quốc trong những năm vừa qua. Đồng thời tuyên truyền sự lãnh đạo, chỉ đạo hiệu quả của cấp ủy đảng và chính quyền các cấp đối với công tác bầu cử; nhấn mạnh vai trò, tinh thần trách nhiệm của các cấp, ngành, cơ quan, đơn vị cũng như cử tri cả nước, góp phần vào sự thành công của cuộc bầu cử. Tập trung tuyên truyền kết quả bầu cử và không khí dân chủ, đúng pháp luật trong bầu cử, nhất là ý thức tự giác thực hiện quyền lợi và trách nhiệm của cử tri. Biểu dương các phong trào thi đua yêu nước chào mừng thành công bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và bầu cử HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026 - 2031.

Phạm vi, đối tượng dự thi là các họa sĩ chuyên nghiệp, họa sĩ không chuyên nghiệp, công dân Việt Nam và người Việt Nam định cư ở nước ngoài. Bộ VHTTDL yêu cầu cuộc thi cần đảm bảo chất lượng, tiến độ và thu hút được đông đảo các họa sĩ chuyên nghiệp, không chuyên nghiệp tham gia. Các tác giả tham gia sáng tác thực hiện đúng Thể lệ, yêu cầu của cuộc thi. **L.S**

Bác vẫn cùng chúng cháu hành quân

● TÔ LÂM - Tổng Bí thư BCH Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam

Hơn nửa thế kỷ nay, mỗi dịp tháng Năm về, người dân Việt Nam trên khắp mọi miền đất nước lại thành kính tưởng nhớ Chủ tịch Hồ Chí Minh, vị lãnh tụ thiên tài của dân tộc, Người đã hiến dâng trọn đời cho độc lập, tự do của Tổ quốc và hạnh phúc của nhân dân.

Năm nay, kỷ niệm 135 năm ngày sinh của Người càng thêm ý nghĩa sâu sắc, nhắc nhở chúng ta về công lao trời biển của Bác đối với dân tộc. Đúng như lời khẳng định đầy xúc động của cố Tổng Bí thư Lê Duẩn thay mặt toàn Đảng, toàn dân ta nói về Bác: "*Dân tộc ta, nhân dân ta, non sông đất nước ta đã sinh ra Hồ Chủ tịch, Người anh hùng dân tộc vĩ đại, và chính Người đã làm rạng rỡ dân tộc ta, nhân dân ta và non sông đất nước ta*"[1]. Câu nói ấy đã trở thành chân lý thiêng liêng, làm rung động trái tim người Việt Nam khi nhắc đến tên Người - Bác Hồ muôn vàn kính yêu. Hình ảnh Bác lắng đọng trong tâm trí mỗi người, luôn hiện diện, tiếp thêm sức mạnh cho dân tộc ta trên những chặng đường phát triển. Đã 56 năm kể từ ngày Người đi xa, Bác vẫn như đang đồng hành cùng chúng ta trên mỗi hành trình của đất nước hôm nay và mai sau.

Tổng Bí thư Tô Lâm

> *Việc tiếp tục học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là yêu cầu thường xuyên và bức thiết. Chúng ta cần học Bác mỗi ngày - học từ điều lớn đến điều nhỏ, học ở tầm lý tưởng nhưng cũng học trong từng hành vi ứng xử, từng việc làm cụ thể. Học Bác để sống có lý tưởng, có kỷ cương, biết yêu thương, trách nhiệm, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung. Học Bác không phải để ca ngợi Người một cách hình thức, mà để tiếp thêm niềm tin, động lực, bản lĩnh cho công cuộc dựng xây đất nước hôm nay.*

Di sản vĩ đại của một người giản dị

Sự nghiệp cách mạng vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại một di sản vô giá. Từ chàng thanh niên yêu nước Nguyễn Tất Thành rời bến cảng Nhà Rồng năm 1911 ra đi tìm đường cứu nước, Người đã bôn ba khắp năm châu, tiếp thu chủ nghĩa Marx-Lenin và tìm ra con đường cách mạng vô sản để giải phóng dân tộc. Người sáng lập Đảng Cộng sản Việt Nam mùa Xuân năm 1930 - một mốc son chói lọi, chấm dứt khủng hoảng về đường lối cứu nước lúc bấy giờ. Dưới sự lãnh đạo của Đảng do Người sáng lập và rèn luyện, nhân dân ta đã làm nên thắng lợi vĩ đại của Cách mạng Tháng Tám 1945, khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, mở ra kỷ nguyên độc lập cho dân tộc. Tiếp đó, Người đã dẫn dắt toàn dân tộc tiến hành hai cuộc kháng chiến chống thực dân, đế quốc xâm lược, làm nên chiến thắng Điện Biên Phủ lừng lẫy năm châu (1954) và Đại thắng mùa Xuân chấn động địa cầu (1975), thu non sông về một mối, đưa đất nước bước vào kỷ nguyên độc lập, thống nhất, hòa bình và xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Không chỉ là lãnh tụ vĩ đại trong sự nghiệp giải phóng dân tộc, Chủ tịch Hồ Chí Minh còn đặt nền móng vững chắc cho tương lai của đất nước bằng tư tưởng và tấm gương đạo đức cao cả của mình. Tư tưởng của Người là một hệ thống quan điểm toàn diện và sâu sắc về cách mạng Việt Nam, kết tinh những giá trị truyền thống của dân tộc và tinh hoa tư tưởng nhân loại. Cốt lõi của tư tưởng ấy là khát vọng độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, vì mục tiêu cuối cùng là đem lại tự do, ấm no, hạnh phúc cho nhân dân. Ngay trong những năm tháng gian khổ nhất, Người vẫn khẳng định một chân lý bất di bất dịch: *"Không có gì quý hơn độc lập, tự do"*. Câu nói ấy đã trở thành phương châm hành động cho toàn Đảng, toàn dân ta trong cuộc đấu tranh bảo vệ Tổ quốc, và đến nay vẫn vẹn nguyên giá trị. Tư tưởng Hồ Chí Minh còn thể hiện trên mọi lĩnh vực: Từ quan điểm coi nhân dân là gốc của mọi công việc đến chiến lược đại đoàn kết toàn dân tộc; từ tư tưởng xây dựng Nhà nước *"của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân"* đến đường lối đối ngoại hòa bình, hữu nghị, hợp tác với các nước. Người luôn nhấn mạnh vai trò của dân: *"Dễ trăm lần không dân cũng chịu, khó vạn lần dân liệu cũng xong"*, đề cao sức mạnh đoàn kết của muôn người Việt Nam yêu nước. Người luôn chăm lo xây dựng một Đảng cầm quyền thật trong sạch, vững mạnh; đề cao đạo đức cách mạng với các phẩm chất *"cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư"* làm nền tảng.

Ở Chủ tịch Hồ Chí Minh, đạo đức và tư tưởng thống nhất hài hòa trong một phong cách sống giản dị, khiêm tốn mà vô cùng cao thượng. Cả cuộc đời, Người sống thanh bạch, khiêm nhường. Chính bởi đạo đức trong sáng đó, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại một tấm gương sống động và cụ thể cho các thế hệ học tập và làm theo. Những phẩm chất *"cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư"* mà Người dạy không chỉ là lý tưởng để mỗi cán bộ, đảng viên noi theo mà còn trở thành chuẩn mực cho mọi người hướng tới. Bác khẳng định: "*Một dân tộc, một Đảng và mỗi con người, ngày hôm qua là vĩ đại, có sức hấp dẫn lớn, không nhất định hôm nay và ngày mai vẫn được mọi người yêu mến và ca ngợi, nếu lòng dạ không trong sáng nữa*".

Người không chỉ nói mà luôn thực hành, đi trước làm gương, nói ít làm nhiều. Phong cách ấy đã tạo nên một sức mạnh đoàn kết rộng lớn, một lòng tin tuyệt đối của nhân dân vào sự lãnh đạo của Bác. Sự giản dị, chân thành, cách ứng xử ân cần, gần gũi đã khiến Bác trở thành một lãnh tụ đặc biệt, luôn sống mãi trong trái tim mỗi người dân Việt Nam và *"nghĩ về Bác lòng ta trong sáng hơn"*.

Không chỉ dân tộc Việt Nam, nhân dân yêu chuộng hòa bình và tiến bộ trên thế giới cũng trân trọng và ghi nhớ Hồ Chí Minh như một biểu tượng của hòa bình, tự do và giải phóng dân tộc. UNESCO vinh danh Người là *"Anh hùng giải phóng dân tộc và nhà văn hóa kiệt xuất"* năm 1987. Tư tưởng Hồ Chí Minh góp phần thúc đẩy các phong trào đấu tranh chống thực dân, đế quốc trên toàn cầu, đồng thời truyền cảm hứng cho công cuộc xây dựng một thế giới công bằng và nhân văn hơn.

Theo chân Bác

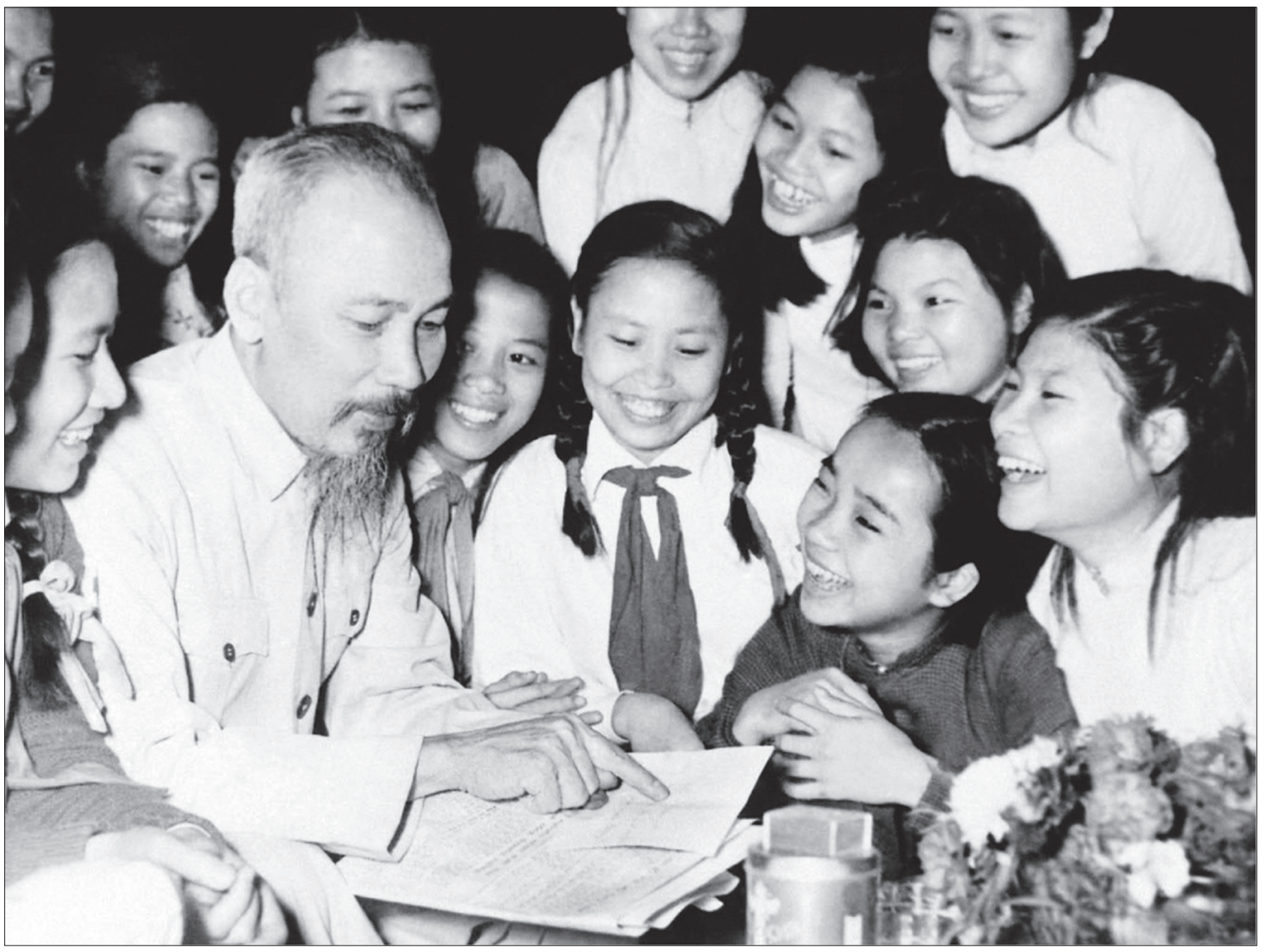
Hơn nửa thế kỷ từ khi Bác đi xa, tư tưởng và tấm gương của Người tiếp tục soi đường, dẫn dắt dân tộc ta gặt hái nhiều thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử. Thực tiễn gần 40 năm Đổi mới đã chứng minh rõ: Mỗi chủ trương đúng đắn của Đảng, mỗi chính sách hợp lòng dân đều phản ánh sự kế thừa và phát huy sáng tạo tư tưởng của Bác. Ngày nay, trên tất cả các lĩnh vực từ kinh tế, xã hội, giáo dục, y tế cho đến quốc phòng, an ninh và đối ngoại, chúng ta đều thấy rõ dấu ấn tư tưởng Hồ Chí Minh - nền tảng định hướng cho sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong thời kỳ mới.

Về kinh tế, đất nước ta đã đạt được những bước phát triển vượt bậc nhờ kiên định con đường mà Đảng và Bác Hồ đã lựa chọn. Từ một nước nghèo nàn, lạc hậu trước Đổi mới, Việt Nam vươn mình trở thành quốc gia đang phát triển có thu nhập trung bình, nền kinh tế tăng trưởng nhanh và hội nhập sâu rộng vào kinh tế thế giới. Tốc độ tăng trưởng GDP bình quân từ năm 1986 đến 2023 đạt khoảng 6,5-7%/năm, đưa Việt Nam lọt vào nhóm 35 nền kinh tế hàng đầu thế giới và nằm trong top 20 quốc gia có quy mô thương mại lớn nhất. Nước ta đã không những bảo đảm vững chắc an ninh lương thực cho hơn 100 triệu dân, mà còn trở thành nước xuất khẩu gạo và nhiều nông sản hàng đầu thế giới. Có thể thấy, nhờ vận dụng sáng tạo tư tưởng Hồ Chí Minh về độc lập, tự cường kết hợp với mở cửa hội nhập, chúng ta đã xây dựng được tiềm lực kinh tế mạnh hơn bao giờ hết. Thành tựu của công cuộc Đổi mới đã một lần nữa khẳng định đường lối phát triển của Đảng dựa trên nền tảng chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh là hoàn toàn đúng đắn, sáng tạo.

Trong lĩnh vực xã hội, tư tưởng "lấy dân làm gốc" của Chủ tịch Hồ Chí Minh được thể hiện rõ trong các chính sách an sinh xã hội, xóa đói giảm nghèo và nâng cao đời sống nhân dân. Trong Di chúc, Người căn dặn: "*Đảng cần phải có kế hoạch thật tốt để phát triển kinh tế và văn hóa, nhằm không ngừng nâng cao đời sống của nhân dân*". Bác từng nói *"Chính sách của Đảng và Chính phủ là phải hết sức chăm nom đến đời sống của nhân dân. Nếu dân đói, Đảng và Chính phủ có lỗi; nếu dân rét, Đảng và Chính phủ có lỗi; nếu dân dốt, Đảng và Chính phủ có lỗi; nếu dân ốm là Đảng và Chính phủ có lỗi"*[2]. Thấm nhuần những lời dạy ấy, Đảng và Nhà nước ta luôn coi việc nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân là nhiệm vụ hàng đầu, xuyên suốt trong mọi chiến lược, kế hoạch phát triển đất nước. Những năm gần đây, các chương trình mục tiêu quốc gia như xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững và phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi được triển khai rộng khắp và đã đạt được những kết quả

[1] Điếu văn của Ban Chấp hành Trung ương Đảng đọc trong lễ truy điệu Hồ Chủ tịch ngày 9.9.1969.

[2] Hồ Chí Minh toàn tập T9-Tr578

Sinh thời, Bác Hồ luôn dành tình yêu thương, sự quan tâm đặc biệt đối với các cháu thiếu niên, nhi đồng **Ảnh: TƯ LIỆU**

quan trọng; hệ thống an sinh xã hội ngày càng hoàn thiện, các lĩnh vực giáo dục, y tế, văn hóa đều có những bước tiến bộ đáng kể. Đặc biệt, chủ trương xóa nhà tạm, nhà dột nát đang được triển khai mạnh mẽ trên cả nước, hướng tới mục tiêu không để người dân nào phải sống trong điều kiện khó khăn, không có nhà ở vào năm 2025. Đời sống văn hóa tinh thần cũng được quan tâm đầu tư với nhiều hoạt động, phong trào thiết thực, làm phong phú thêm đời sống tinh thần và nâng cao chất lượng sống của người dân.

Về giáo dục và đào tạo, tư tưởng Hồ Chí Minh luôn đề cao vai trò của "trồng người" đối với tương lai dân tộc. Người căn dặn: *"Vì lợi ích mười năm trồng cây, vì lợi ích trăm năm trồng người"*, coi giáo dục là quốc sách hàng đầu. Kế thừa tư tưởng đó, nước ta đã dồn sức phát triển sự nghiệp giáo dục và đã đạt nhiều kết quả quan trọng. Đến nay, Việt Nam đã phổ cập giáo dục ở các bậc học nền tảng trên phạm vi toàn quốc, đưa tỷ lệ biết chữ của người lớn lên mức gần 100%. Nhiều chủ trương đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo được triển khai, bám sát những định hướng mà Bác đã nêu ra từ khi lập nước. Nhờ đó, thế hệ trẻ Việt Nam ngày nay không chỉ có tri thức vững vàng mà còn được giáo dục về lý tưởng, đạo đức, lối sống, tiếp tục sự nghiệp cách mạng mà thế hệ cha anh truyền lại.

Về chăm sóc sức khỏe nhân dân, tư tưởng "yêu dân, phục vụ dân" của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã thấm sâu vào ngành y tế nước nhà. Sinh thời, Người từng nói: *"Mỗi người dân mạnh khỏe, tức là cả nước mạnh khỏe"*, đặt ra nhiệm vụ xây dựng một dân tộc khỏe mạnh về thể chất lẫn tinh thần. Ngày nay, chúng ta có một hệ thống y tế không ngừng lớn mạnh, từ tuyến cơ sở đến tuyến trung ương. Mạng lưới bệnh viện, cơ sở khám chữa bệnh được mở rộng khắp các vùng miền, nhiều kỹ thuật y khoa tiên tiến ngang tầm thế giới đã được làm chủ. Tinh thần "lương y như từ mẫu" được khơi dậy, đội ngũ thầy thuốc ngày đêm tận tụy theo gương Bác Hồ chăm lo cho người bệnh.

Bác Hồ cuốc đất, trồng rau trong vườn Phủ Chủ tịch (năm 1957) **Ảnh: TTXVN**

Chúng ta đang hướng tới xây dựng một nước Việt Nam khỏe mạnh, mọi người dân đều được sống lâu, sống khỏe, sống lành mạnh, sống hạnh phúc. Những kết quả và chủ trương ấy đều mang dấu ấn sâu sắc của tư tưởng nhân đạo và triết lý phát triển con người toàn diện của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Về quốc phòng, an ninh, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã định hình đường lối chiến lược *"dựng nước đi đôi với giữ nước"* cho cách mạng Việt Nam. Người sáng lập Quân đội nhân dân Việt Nam và Công an nhân dân, đặt nền tảng cho một nền quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân vững chắc. Bác dạy: Các lực lượng vũ trang Cách mạng là con đẻ của nhân dân, từ nhân dân mà ra, vì nhân dân mà tuyên truyền, công tác, chiến đấu, hy sinh. Tuân thủ với những lời Bác dạy, chiến đấu, hy sinh bảo vệ chân lý *"Không có gì quý hơn độc lập, tự do"*, chúng ta đã và đang xây dựng lực lượng vũ trang cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, đủ sức bảo vệ vững chắc Tổ quốc trong mọi tình huống. Thế trận quốc phòng toàn dân gắn với thế trận an ninh nhân dân được củng cố ngày càng vững mạnh, tạo thành sức mạnh vô song bảo vệ đất nước từ sớm, từ xa. Nhờ vậy, Việt Nam nhiều năm qua đã duy trì được ổn định chính trị, trật tự an toàn xã hội, tạo tiền đề thuận lợi cho phát triển kinh tế, đồng thời sẵn sàng đánh bại mọi âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch. Tư tưởng Hồ Chí Minh về quốc phòng toàn dân, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại tiếp tục là kim chỉ nam để chúng ta hiện đại hóa lực lượng vũ trang, nâng cao tiềm lực quốc phòng, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Về đối ngoại, đường lối ngoại giao thời đại Hồ Chí Minh đã và đang được Đảng và Nhà nước vận dụng sáng tạo, giúp Việt Nam vươn lên một tầm vóc mới trên trường quốc tế. Chủ tịch Hồ Chí Minh sớm đề ra nguyên tắc ngoại giao độc lập, tự chủ, đa dạng hóa, đa phương hóa quan hệ - mà cốt lõi là giữ vững lợi ích dân tộc và hòa bình, hữu nghị giữa các dân tộc. Từ năm 1947, Người đã khẳng định Việt Nam chủ trương "*làm bạn với tất cả mọi nước dân chủ và không gây thù oán với một ai"*, thể hiện tầm nhìn xa về một nền ngoại giao hòa bình, hợp tác. Ngày nay, tư tưởng đó đã trở thành phương châm hành động: Việt Nam là bạn, là đối tác tin cậy và là thành viên có trách nhiệm trong cộng đồng quốc tế. Những thành tựu đối ngoại mà chúng ta đạt được đến nay đã góp phần giữ vững môi trường hòa bình, ổn định cho phát triển, đồng thời nâng cao vị thế, uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế ở mức cao nhất từ trước đến nay. Có thể khẳng định, các thành quả đối ngoại rực rỡ ấy bắt nguồn từ việc quán triệt tư tưởng ngoại giao Hồ Chí Minh - kết hợp nhuần nhuyễn giữa kiên định về nguyên tắc và linh hoạt về sách lược, đặt lợi ích quốc gia - dân tộc lên trên hết, đồng thời đóng góp tích cực cho hòa bình, tiến bộ của khu vực và thế giới và nền văn minh nhân loại.

Nguồn cảm hứng bất tận

Hơn ai hết, Chủ tịch Hồ Chí Minh thấu hiểu rằng sự nghiệp cách mạng là một quá trình lâu dài, đòi hỏi các thế hệ nối tiếp nhau chung sức, chung lòng. Tư tưởng, đạo đức và phong cách của Người vì thế không chỉ soi sáng chặng đường đã qua, mà còn tỏa sáng như một nguồn cảm hứng bất tận cho hiện tại và tương lai.

Đảng ta khẳng định chủ nghĩa Marx-Lenin và tư tưởng Hồ Chí Minh mãi là nền tảng tư tưởng, là ngọn cờ dẫn dắt dân tộc tiến lên chủ nghĩa xã hội. Các chiến lược, quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội đến năm 2030, tầm nhìn 2045 đều lấy mục tiêu *"dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh"* làm trọng tâm - đó chính là mong ước của Bác Hồ lúc sinh thời về một nước Việt Nam hòa bình, thống nhất, phồn vinh. Những định hướng lớn như phát triển bền vững, tăng trưởng đi đôi với tiến bộ xã hội, xây dựng nền kinh tế tự chủ, nâng cao đời sống văn hóa tinh thần cho nhân dân… đều bắt nguồn từ tư tưởng xuyên suốt của Người. Học tập Bác, toàn Đảng, toàn dân ta càng nêu cao ý chí tự lực tự cường, khát vọng vươn lên, đổi mới sáng tạo để đưa đất nước tiến nhanh, tiến mạnh trên con đường công nghiệp hóa, hiện đại hóa. Chính tinh thần dám nghĩ, dám làm, hết lòng vì nước vì dân của Bác đã và đang truyền lửa cho thế hệ hôm nay quyết tâm thực hiện những mục tiêu, khát vọng lớn, đưa Việt Nam trở thành nước phát triển hùng cường trong tương lai.

Tấm gương đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh mãi mãi là ngọn đuốc soi đường cho mỗi người Việt Nam trong rèn luyện, tu dưỡng bản thân. Tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng Đảng, về đạo đức cách mạng đặc biệt có ý nghĩa trong công cuộc chỉnh đốn Đảng, đấu tranh chống chủ nghĩa cá nhân, tham nhũng, lãng phí hiện nay. Sinh thời, Bác luôn nhắc nhở cán bộ, đảng viên phải *"giữ gìn Đảng ta thật trong sạch, xứng đáng vừa là người lãnh đạo, vừa là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân"*. Noi gương Người, toàn Đảng đang ra sức tăng cường kỷ luật, kỷ cương, kiên quyết chống mọi biểu hiện suy thoái, "tự diễn biến", "tự chuyển hóa" trong nội bộ. Cuộc đấu tranh phòng chống tham nhũng, tiêu cực những năm qua đạt nhiều kết quả nổi bật, có sự cổ vũ rất lớn từ tấm gương liêm khiết, chính trực của Bác Hồ. Mỗi cán bộ, đảng viên hôm nay đều tự soi lại mình theo những chuẩn mực đạo đức mà Bác nêu cao, từ việc nhỏ đến việc lớn, nêu cao tinh thần *"cần, kiệm, liêm, chính"* và ý thức phục vụ nhân dân.

Đặc biệt, đối với thế hệ trẻ, những chủ nhân tương lai của đất nước, Chủ tịch Hồ Chí Minh là tấm gương sáng ngời về lòng yêu nước, ý chí tự lực tự cường và hoài bão cống hiến. Những câu chuyện giản dị mà cảm động về đức hy sinh, về lối sống khiêm tốn, giản dị của Bác luôn truyền cảm hứng mạnh mẽ cho thanh niên Việt Nam học tập và phấn đấu. Từ em nhỏ học sinh thuộc từng câu thơ, từng bài hát về Bác, đến những thanh niên, trí thức đang miệt mài sáng tạo trong các lĩnh vực, tất cả đều tìm thấy ở Bác nguồn động lực tinh thần to lớn. Chính nguồn cảm hứng ấy đã thôi thúc biết bao người trẻ xung phong đảm nhận việc khó, tình nguyện đến những nơi gian khổ, chung tay dựng xây đất nước ngày càng "đàng hoàng hơn, to đẹp hơn" như di nguyện của Người. Có thể nói, sức sống của tư tưởng Hồ Chí Minh đang tiếp tục tỏa sáng trong mỗi người Việt, tạo nên sức mạnh mềm nâng bước dân tộc ta trên con đường hướng tới tương lai.

Chặng đường phía trước của dân tộc ta còn nhiều cơ hội, song cũng không ít thách thức lớn, cả khách quan và chủ quan. Toàn cầu hóa, cách mạng công nghiệp lần thứ tư, biến đổi khí hậu, cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn… đang tác động ngày càng sâu sắc đến mọi mặt đời sống chính trị - kinh tế - xã hội của đất nước. Trong nước, những khó khăn nội tại như năng suất lao động còn thấp, nền tảng khoa học - công nghệ chưa thật vững chắc, chênh lệch phát triển giữa các vùng miền, tình trạng suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong một bộ phận cán bộ, đảng viên, tham nhũng, lãng phí… vẫn là những vấn đề cấp bách cần xử lý kiên quyết và hiệu quả.

Ý thức sâu sắc về trách nhiệm trước nhân dân và lịch sử, Đảng và Nhà nước ta đang kiên định mục tiêu phát triển đất nước theo con đường xã hội chủ nghĩa mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lựa chọn, đồng thời quyết liệt triển khai các đột phá chiến lược để tạo chuyển biến rõ rệt trong thời kỳ mới. Những đột phá quan trọng đang được tập trung chỉ đạo gồm: Tinh gọn bộ máy, nâng cao hiệu lực quản trị quốc gia; đổi mới mô hình tăng trưởng, phát triển kinh tế xanh, kinh tế số; đẩy mạnh khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo; nâng cao chất lượng giáo dục và nguồn nhân lực; xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện. Mỗi bước chuyển mình đều nhằm thực hiện trọn vẹn tâm nguyện của Bác, *xây dựng đất nước ta "bằng mười ngày nay", "sánh vai với các cường quốc năm châu"*.

Trong bối cảnh đó, việc tiếp tục học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là yêu cầu thường xuyên và bức thiết. Chúng ta cần học Bác mỗi ngày - học từ điều lớn đến điều nhỏ, học ở tầm lý tưởng nhưng cũng học trong từng hành vi ứng xử, từng việc làm cụ thể. Học Bác để sống có lý tưởng, có kỷ cương, biết yêu thương, trách nhiệm, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung. Học Bác không phải để ca ngợi Người một cách hình thức, mà để tiếp thêm niềm tin, động lực, bản lĩnh cho công cuộc dựng xây đất nước hôm nay.

Mỗi cán bộ, đảng viên và mỗi người dân Việt Nam nguyện khắc ghi lời dạy của Bác, không ngừng tu dưỡng, rèn luyện, đoàn kết, chung sức đồng lòng vì mục tiêu chung. Sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc dưới ánh sáng tư tưởng Hồ Chí Minh sẽ tiếp tục là nguồn năng lượng vô tận, giúp chúng ta vượt qua mọi thử thách, giành nhiều thắng lợi trong công cuộc đổi mới, hội nhập và phát triển.

Kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh là dịp để chúng ta thêm một lần nhắc nhở chính mình về trách nhiệm đối với Tổ quốc và nhân dân. Chúng ta tự hào về Bác bao nhiêu, càng phải nỗ lực phấn đấu bấy nhiêu để biến những ước nguyện của Người thành hiện thực. Tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh mãi mãi là hành trang quý báu cho dân tộc ta trên con đường phát triển. Mãi mãi, *Bác vẫn cùng chúng ta hành quân*, Người vẫn sống động trong từng việc làm, từng thắng lợi của công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam. Chúng ta nguyện tiếp bước con đường cách mạng mà Đảng và Bác Hồ đã lựa chọn, quyết tâm xây dựng một nước Việt Nam phồn vinh, hạnh phúc, sánh vai cùng cường quốc năm châu, xứng đáng với công lao trời biển của Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu. Và đó là chân lý thiêng liêng đã đi vào lịch sử: ***"Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại sống mãi trong sự nghiệp của chúng ta!"***. **T.L**

Bác Hồ tiếp và nói chuyện với đoàn đại biểu Mặt trận dân tộc giải phóng miền Nam ra thăm miền Bắc từ ngày 28.2.1969 đến ngày 20.3.1969 như người Cha gặp các con **Ảnh: TTXVN**

● **PGS.TS BÙI HOÀI SƠN**

Hôm nay 19.5.2025, cả dân tộc Việt Nam thành kính kỷ niệm 135 năm ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, vị lãnh tụ thiên tài, Anh hùng giải phóng dân tộc, Danh nhân văn hóa thế giới. Trong không khí thiêng liêng ấy, hình ảnh Bác Hồ không chỉ hiện diện trên những tấm bích chương, những bài diễn văn hay những dòng kỷ yếu trang trọng, mà còn sống mãi trong lòng người dân, trong từng câu chuyện giản dị đời thường, trong từng việc làm cụ thể, thiết thực của mỗi cán bộ, đảng viên.

> *"Trong khoảnh khắc thiêng liêng ấy, chúng ta hãy cùng nhớ lời Bác dặn trước lúc đi xa: "Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết. Thành công, thành công, đại thành công". Hãy lấy đó làm kim chỉ nam, biến nó thành hành động cụ thể, để Việt Nam không chỉ mạnh về kinh tế, mà còn giàu đẹp về văn hóa, vững vàng về đạo đức, rạng rỡ về phẩm giá dân tộc.*
>
> *Hướng về Bác, học Bác, làm theo Bác chính là lời hứa thiêng liêng mà thế hệ hôm nay gửi tới Người trong mùa sen tháng Năm lịch sử, để đưa dân tộc vươn tới những chân trời mới của tự do, hạnh phúc và phồn vinh."*

Đặc biệt, trong bối cảnh đất nước đang bước vào một giai đoạn phát triển mới, chuẩn bị Đại hội Đảng các cấp tiến tới Đại hội XIV của Đảng, đẩy mạnh sáp nhập các đơn vị hành chính, tinh gọn bộ máy, đổi mới phương thức lãnh đạo, thì lời dạy, tấm gương đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh càng trở nên quý giá, trở thành ngọn đuốc soi đường cho toàn Đảng, toàn dân, toàn quân.

"Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống…"

Nhắc đến Chủ tịch Hồ Chí Minh là nhắc đến một đời hy sinh vì nước, vì dân. Người không chỉ để lại cho dân tộc một sự nghiệp giải phóng vĩ đại mà còn để lại một kho báu tinh thần vô giá: Hệ giá trị tư tưởng, đạo đức, phong cách sống, phong cách làm việc. Đó là lòng yêu nước thương dân nồng nàn; là chí công vô tư, cần kiệm liêm chính; là tinh thần đại đoàn kết, thương yêu con người; là sự giản dị, khiêm nhường, gần gũi với đồng chí, đồng bào.

Bác từng nói: "Đạo đức cách mạng không phải trên trời sa xuống. Nó do đấu tranh, rèn luyện bền bỉ hằng ngày mà phát triển và củng cố". Quả thực, bản thân Người chính là minh chứng sống động nhất. Từ khi ra đi tìm đường cứu nước đến khi trở thành vị Chủ tịch nước, Bác vẫn giữ lối sống thanh bạch, giản dị. Trong căn nhà sàn nhỏ giữa Thủ đô, Bác dùng quạt nan, mặc bộ ka-ki bạc màu, đi đôi dép cao su mòn vẹt, tiếp khách quốc tế bằng ấm trà, nụ cười, câu chuyện ân cần. Một nhà lãnh đạo tối cao nhưng không hề có khoảng cách với dân, không tách biệt với đồng chí. Phong cách Hồ Chí Minh không chỉ thể hiện ở lối sống giản dị mà còn ở cách làm việc khoa học, sâu sát thực tiễn, dân chủ, lắng nghe, nói đi đôi với làm. Khi đất nước còn chìm trong khói lửa chiến tranh, Bác vẫn dành thời gian về thăm các làng quê, gặp gỡ bộ đội, công nhân, nông dân, hỏi thăm từ chuyện cơm áo, học hành đến nỗi lo từng bữa của dân.

Khi nước nhà giành được độc lập, Bác vẫn giữ thói quen đi thực tế, viết thư khen những người tốt, việc tốt, nhắc nhở cán bộ phải biết "lo trước cái lo của thiên hạ, vui sau cái vui của thiên hạ". Câu chuyện Bác thăm nhà máy xe lửa Gia Lâm, động viên công nhân tăng gia sản xuất, chuyện Bác căn dặn cán bộ miền Nam tập kết ra Bắc giữ trọn phẩm chất, chuyện Bác khen ngợi em học sinh nhặt được của rơi trả lại người mất…, tất cả đã đi vào lịch sử, trở thành bài học đạo đức sinh động, dễ hiểu, dễ làm theo.

"Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước…"

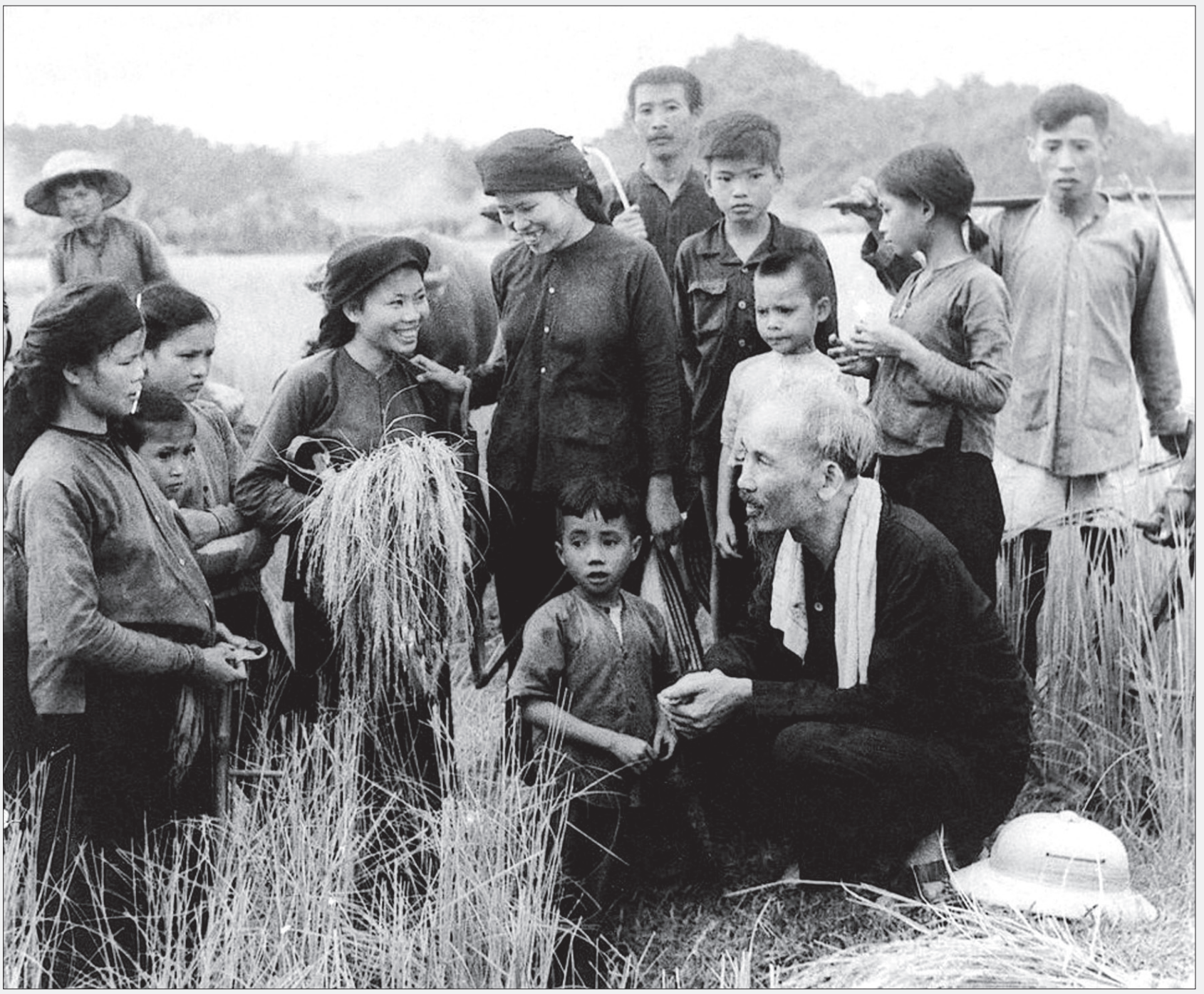
Ngày nay, khi Việt Nam bước vào kỷ nguyên vươn mình mạnh mẽ, với dân số trên 100 triệu người, tốc độ tăng trưởng kinh tế ổn định, vị thế quốc tế ngày càng cao, chúng ta không chỉ đối diện với thời cơ lớn mà còn đứng trước những thách thức không nhỏ: Cạnh tranh chiến lược gay gắt, chuyển đổi số, già hóa dân số, yêu cầu đổi mới mô hình tăng trưởng, tinh gọn bộ máy, nâng cao năng lực quản trị quốc gia.

Việc sáp nhập các đơn vị hành chính, tinh giản biên chế, đổi mới cơ cấu tổ chức không chỉ là vấn đề kỹ thuật, mà quan trọng hơn, là yêu cầu thay đổi về chất lượng con người, về phẩm chất, đạo đức, lối sống, phong cách phục vụ nhân dân. Một bộ máy có tinh gọn đến đâu mà cán bộ thiếu đạo đức, xa dân, vô cảm trước nỗi lo của dân thì mọi cải cách đều chỉ dừng ở hình thức. Chính vì vậy, học tập, làm theo đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh chính là lời giải căn cơ, bền vững.

Nhìn lại lễ kỷ niệm 50 năm thống nhất đất nước vừa diễn ra tại TP.HCM, chúng ta càng thấm thía sâu sắc ý nghĩa của những giá trị mà Bác để lại. Những đoàn diễu binh hùng tráng trên đường Nguyễn Huệ, những chương trình nghệ thuật ngập tràn sắc màu, những cuộc gặp gỡ xúc động giữa các cựu chiến

ĐẠO ĐỨC, PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH:

Mãi là ngọn đuốc dẫn đường cho dân tộc

Bác Hồ luôn chủ động tiếp xúc, tìm hiểu tâm tư, nguyện vọng của nhân dân, từ đó đi vào lòng dân bằng trái tim nhân hậu. Trong ảnh: Bác Hồ thăm nông dân hợp tác xã Hùng Sơn (huyện Đại Từ, Thái Nguyên) gặt mùa (1954) **Ảnh: TTXVN**

binh, các thế hệ trẻ, tất cả đều gợi nhắc tới hình ảnh Bác Hồ, người đã đặt nền móng cho độc lập, thống nhất, hòa bình, phát triển. Trong những ngày tháng Tư lịch sử ấy, người dân cả nước như được sống lại giây phút Bác đọc Tuyên ngôn Độc lập, Bác ra lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến, Bác ôm hôn từng chiến sĩ miền Nam ra Bắc tập kết. Lời dạy của Bác về đoàn kết, về lòng yêu nước, về sự hy sinh vì cái chung vang vọng khắp núi sông, trở thành sợi dây kết nối quá khứ - hiện tại - tương lai, tiếp lửa khát vọng xây dựng đất nước hùng cường.

Nhưng bên cạnh niềm tự hào, chúng ta cũng phải nhìn thẳng vào sự thật: Vẫn còn không ít cán bộ, đảng viên vi phạm đạo đức, lối sống, làm xói mòn niềm tin của nhân dân, cản trở công cuộc đổi mới. Những vụ án tham nhũng, tiêu cực bị xử lý trong thời gian qua là bài học đắt giá, cảnh tỉnh mạnh mẽ. Tổng Bí thư Tô Lâm đã nhiều lần nhấn mạnh về việc không có vùng cấm, không có ngoại lệ trong xử lý cán bộ. Nhưng điều quan trọng hơn cả không chỉ là xử lý vi phạm, mà là xây dựng được một đội ngũ cán bộ biết tự soi, tự sửa, biết rèn luyện đạo đức, phong cách như Bác đã làm. Bác từng dạy: "Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước". Người cán bộ không thể chỉ dừng lại ở lời nói, mà phải hành động, phải làm gương từ những việc nhỏ nhất. Đó là thái độ cầu thị, lắng nghe dân, tôn trọng dân; là sự cần mẫn, trách nhiệm trong công việc; là sự giản dị, liêm khiết, chống xa hoa, phô trương; là sự sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm.

> *"Điều quan trọng hơn cả không chỉ là xử lý vi phạm, mà là xây dựng được một đội ngũ cán bộ biết tự soi, tự sửa, biết rèn luyện đạo đức, phong cách như Bác đã làm. Bác từng dạy: "Muốn hướng dẫn nhân dân, mình phải làm mực thước cho người ta bắt chước". Người cán bộ không thể chỉ dừng lại ở lời nói, mà phải hành động, phải làm gương từ những việc nhỏ nhất. Đó là thái độ cầu thị, lắng nghe dân, tôn trọng dân; là sự cần mẫn, trách nhiệm trong công việc; là sự giản dị, liêm khiết, chống xa hoa, phô trương; là sự sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm."*

Học Bác, làm theo Bác chính là lời hứa thiêng liêng

Trong thực tế, không ít tấm gương cán bộ đã làm rạng danh đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính thường xuyên đi đốc thúc các công trình trọng điểm quốc gia. Chủ tịch UBND TP.HCM nhiều lần đối thoại trực tiếp, tháo gỡ bức xúc của người dân Thủ Thiêm; những giáo viên, bác sĩ bám trụ ở vùng sâu, vùng xa để đem ánh sáng tri thức, ánh sáng y học đến với đồng bào, tất cả họ, dù nổi tiếng hay lặng thầm, đều là những "bông hoa đẹp" tỏa hương từ mảnh vườn đạo đức, phong cách của Bác. Ngược lại, cũng có không ít cán bộ, đảng viên bị xử lý vì tham ô, lãng phí, vô cảm, cửa quyền, làm mất uy tín của tổ chức, làm tổn thương niềm tin của nhân dân. Những câu chuyện ấy, những tấm gương ấy, nhắc nhở chúng ta một điều giản dị mà sâu sắc: Đạo đức, phong cách không phải là thứ xa xôi, cao siêu, mà là từ trong chính trái tim, hành động của mỗi người, trong từng việc nhỏ hằng ngày.

Nhìn về tương lai, đất nước ta đang đặt ra những mục tiêu lớn: Đến năm 2045 trở thành quốc gia phát triển, thu nhập cao; đến giữa thế kỷ XXI trở thành nước tiên tiến, sánh vai với các cường quốc năm châu. Để hiện thực hóa khát vọng ấy, chúng ta cần một đội ngũ cán bộ "vừa hồng, vừa chuyên", cần một thế hệ trẻ giàu ý chí, sáng tạo, biết giữ gìn và phát huy giá trị dân tộc. Học Bác, làm theo Bác chính là con đường ngắn nhất, bền vững nhất để đi đến thành công. Đó không phải là khẩu hiệu, mà là hành động cụ thể, kết quả cụ thể, sự chuyển biến cụ thể trong tư duy, lối sống, phong cách làm việc. Đó là cán bộ, đảng viên phải biết đặt lợi ích chung lên trên lợi ích riêng; là doanh nhân biết kinh doanh tử tế, đóng góp xã hội; là trí thức biết dấn thân, phụng sự; là thanh niên biết sống đẹp, sống có ích.

Kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, chúng ta không chỉ tri ân một bậc vĩ nhân mà còn tự nhắc mình về bổn phận, trách nhiệm. Đất nước đang đổi thay từng ngày, nhưng cội nguồn sức mạnh vẫn nằm ở niềm tin, ở lòng dân, ở tinh thần đoàn kết, ở đạo đức, phong cách của những con người đang cống hiến. Trong khoảnh khắc thiêng liêng ấy, chúng ta hãy cùng nhớ lời Bác dặn trước lúc đi xa: "Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết. Thành công, thành công, đại thành công". Hãy lấy đó làm kim chỉ nam, biến nó thành hành động cụ thể, để Việt Nam không chỉ mạnh về kinh tế, mà còn giàu đẹp về văn hóa, vững vàng về đạo đức, rạng rỡ về phẩm giá dân tộc. Hướng về Bác, học Bác, làm theo Bác chính là lời hứa thiêng liêng mà thế hệ hôm nay gửi tới Người trong mùa sen tháng Năm lịch sử, để đưa dân tộc vươn tới những chân trời mới của tự do, hạnh phúc và phồn vinh. ■

Giá trị trường tồn của tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa

PGS.TS VŨ THỊ PHƯƠNG HẬU

Chủ tịch Hồ Chí Minh, vị anh hùng giải phóng dân tộc, nhà văn hóa kiệt xuất đã để lại cho dân tộc ta một di sản tư tưởng vô cùng quý báu, trong đó, tư tưởng của Người về văn hóa được ví như "viên ngọc sáng lấp lánh".

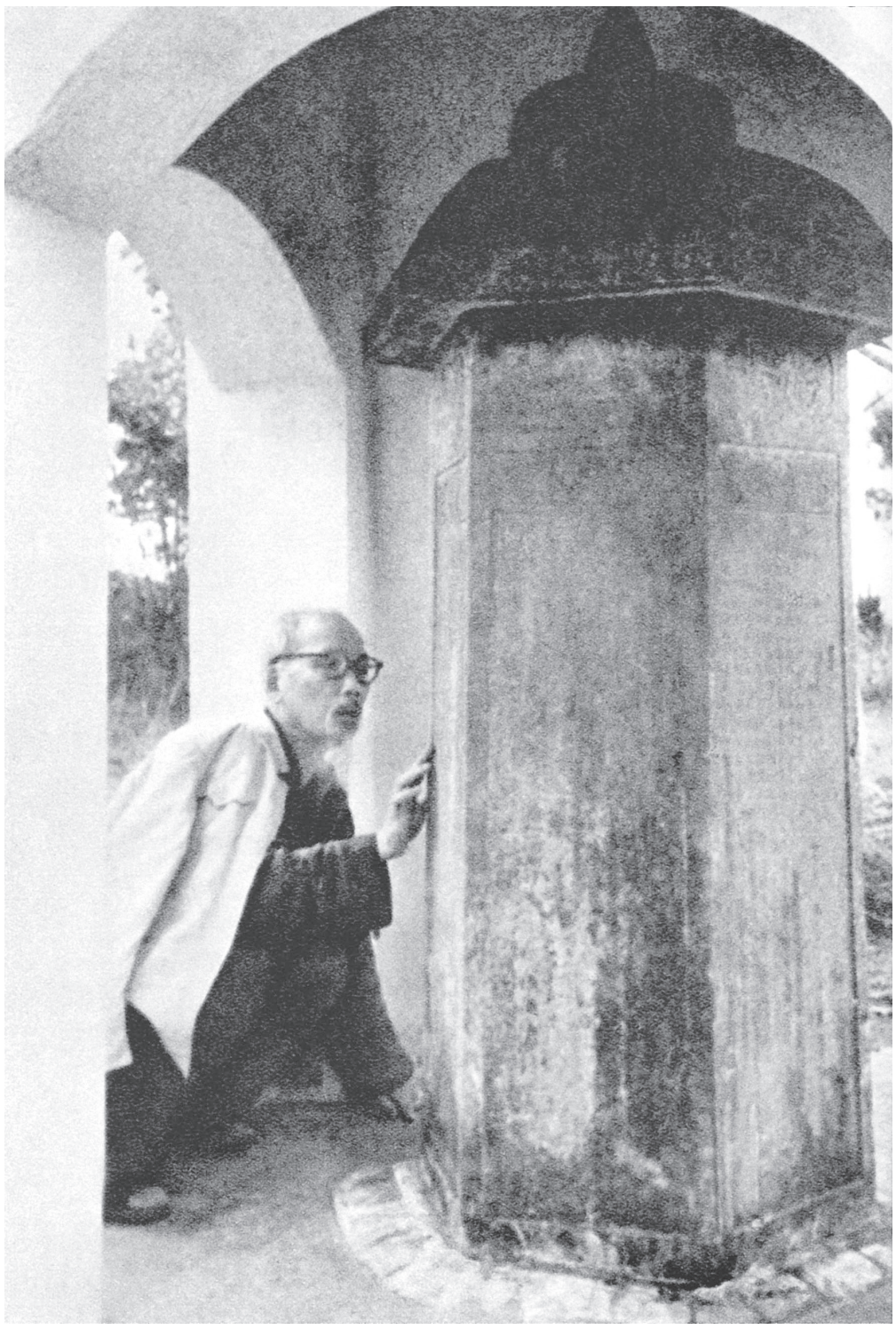
Đánh giá tầm vóc tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa, Nghị quyết của UNESCO đã khẳng định: "*Những tư tưởng của Người là hiện thân của khát vọng của các dân tộc trong việc khẳng định bản sắc văn hóa và thúc đẩy sự hiểu biết lẫn nhau*". Tâm nguyện xây dựng một nền văn hóa mới "*lấy hạnh phúc của đồng bào, của dân tộc làm cơ sở*" đã theo Người suốt cả cuộc đời. Cho đến hôm nay, những tư tưởng ấy vẫn vẹn nguyên ý nghĩa, là kim chỉ nam cho sự nghiệp phát triển văn hóa, con người Việt Nam.

Văn hóa trong sự nghiệp cách mạng

Ngay từ những ngày đầu nước nhà giành độc lập, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định vị trí đặc biệt của văn hóa trong đời sống xã hội. Theo Người, văn hóa là một trong bốn lĩnh vực trọng yếu, cùng với chính trị, kinh tế và xã hội. Hồ Chí Minh nhấn mạnh: "*Trong công cuộc kiến thiết nước nhà có bốn vấn đề cùng phải chú ý đến, cùng phải coi trọng ngang nhau: Chính trị, kinh tế, xã hội, văn hóa*". Văn hóa không đứng ngoài, mà phải hòa quyện, thẩm thấu và chi phối các lĩnh vực khác. Người chỉ rõ, văn hóa phải phục vụ nhiệm vụ chính trị, tham gia tích cực vào công cuộc kháng chiến và kiến quốc. Chính trị mở đường cho văn hóa phát triển, còn văn hóa, với sức mạnh soi đường, chính là nguồn lực tinh thần dẫn dắt dân tộc thực hiện độc lập, tự do và tự cường.

Tư tưởng "*Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi*" mà Chủ tịch Hồ Chí Minh nêu lên tại Hội nghị Văn hóa toàn quốc lần thứ nhất (1946) không chỉ khẳng định vai trò, sứ mệnh của văn hóa, mà còn định vị văn hóa như một động lực nội sinh, dẫn dắt xã hội tiến bộ, phát triển bền vững. Theo Người, văn hóa vừa là mục tiêu, vừa là nguồn lực thúc đẩy cách mạng. Phải làm cho văn hóa thấm sâu vào đời sống, hình thành lý tưởng sống đẹp trong mỗi con người, vun đắp tinh thần yêu nước, trung thực, nhân ái, hướng thiện. Văn hóa phải tích cực đấu tranh với cái xấu, cái lạc hậu; phải "*đem văn hóa mà chữa*" những căn bệnh xã hội như quan liêu, tham nhũng, xa hoa, lãng phí. Đồng thời, thông qua thực hành văn hóa, xây dựng nếp sống tiến bộ, phát huy quyền làm chủ của nhân dân, kiến tạo một xã hội dân chủ, văn minh.

Một đóng góp đặc sắc, mang tính định hướng lâu dài trong tư tưởng Hồ Chí Minh là việc xác lập các nguyên tắc phát triển nền văn hóa mới Việt Nam. Trên nền tảng kế thừa những giá trị của văn hóa truyền thống, Hồ Chí Minh chủ trương hình thành một nền văn hóa vừa mang đậm tinh thần dân tộc, vừa tiên tiến, hiện đại. Ba tính chất của nền văn hóa mới: Dân tộc, khoa học, đại chúng, được Đảng ta đề ra trong *Đề cương về Văn hóa Việt Nam* (năm 1943), cũng chính là những tư tưởng xuyên suốt trong quan niệm văn hóa của Người.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc văn bia tại chùa Côn Sơn, tỉnh Hải Dương (15.2.1965) Ảnh: T.L

Tính dân tộc thể hiện ở việc giữ gìn và phát huy những giá trị đặc sắc, tinh thần nhân văn, yêu nước, đoàn kết, khoan dung của dân tộc Việt Nam. Tính khoa học yêu cầu loại bỏ hủ tục, mê tín, lối sống lạc hậu, đồng thời tiếp thu thành tựu khoa học, công nghệ để nâng cao đời sống. Tính đại chúng đặt ra yêu cầu: Văn hóa phải phục vụ đông đảo quần chúng, nâng cao dân trí, góp phần giải phóng con người, đem lại tự do và hạnh phúc đích thực.

Hồ Chí Minh từng nêu rõ năm phương diện lớn làm nền tảng cho văn hóa dân tộc: "*1. Xây dựng tâm lý: Tinh thần độc lập tự cường; 2. Xây dựng luân lý: Biết hy sinh mình, làm lợi cho quần chúng; 3. Xây dựng xã hội: Mọi sự nghiệp có liên quan đến phúc lợi của nhân dân trong xã hội; 4. Xây dựng chính trị: Dân quyền; 5. Xây dựng kinh tế*". Có thể nói, đó là những trụ cột kiến lập nên một nền văn hóa cách mạng, tiến bộ, đối lập hoàn toàn với nền văn hóa nô dịch, phản dân chủ thời thực dân, phong kiến. Đồng thời, xây dựng nền văn hóa dân tộc trên năm phương diện này cũng phản ánh sự thẩm thấu và khả năng điều tiết của văn hóa đối với đời sống xã hội.

Đồng thời, Người cũng nêu rõ phương châm cơ bản: Nền văn hóa mới phải "*xã hội chủ nghĩa về nội dung và dân tộc về hình thức*". Điều này có nghĩa là nội dung tư tưởng, giá trị mà văn hóa chuyển tải phải nhằm phục vụ sự nghiệp cách mạng xã hội chủ nghĩa, nhưng hình thức biểu đạt phải phù hợp với tâm lý, truyền thống dân tộc để quần chúng dễ tiếp nhận. Đó chính là con đường đúng đắn để phát triển một nền văn hóa vừa tiên tiến, hiện đại, vừa giàu bản sắc Việt Nam.

Trên cơ sở những nguyên lý đó, Hồ Chí Minh đã chỉ đạo triển khai nhiều mặt công tác để xây dựng nền văn hóa mới. Người coi trọng giáo dục - bởi lẽ "*một dân tộc dốt là một dân tộc yếu*". Ngay sau ngày độc lập, Người phát động phong trào xóa nạn mù chữ, mở mang dân trí cho toàn dân. Mục tiêu của nền giáo dục mới, theo Hồ Chí Minh, đó là: Nâng cao dân trí, bồi dưỡng phẩm chất, lối sống tốt đẹp và bồi dưỡng lòng yêu nước, lý tưởng cách mạng cho thế hệ công dân mới. Song song với giáo dục, lĩnh vực văn hóa, văn nghệ cũng được Người đặc biệt quan tâm. Hồ Chí Minh đề ra nguyên tắc "*văn hóa nghệ thuật cũng là một mặt trận*", văn nghệ phải tham gia tích cực vào cuộc đấu tranh cách mạng. Người động viên đội ngũ văn nghệ sĩ trở thành "chiến sĩ trên mặt trận ấy", đem ngòi bút, lời ca, tiếng hát làm "vũ khí" phục vụ sự nghiệp kháng chiến và kiến quốc. Dưới ánh sáng tư tưởng Hồ Chí Minh, một đời sống mới, một nền văn hóa đạo đức, giáo dục, nghệ thuật cách mạng đã hình thành, góp phần cổ vũ tinh thần toàn dân tộc giành được những thắng lợi to lớn trong công cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước và xây dựng chủ nghĩa xã hội.

Phát triển văn hóa gắn liền với phát triển con người

Song hành với việc phát triển nền văn hóa mới, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt nhấn mạnh vai trò của việc hình thành con người xã hội chủ nghĩa - chủ thể trung tâm, động lực của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Người khẳng định: "*Muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội, trước hết cần có con người xã hội chủ nghĩa*". Đó phải là những con người có đạo đức cách mạng, cần - kiệm - liêm - chính, hết lòng vì nước, vì dân.

Người cũng yêu cầu con người mới phải có lý tưởng sống cao đẹp, có tri thức, năng lực thích ứng linh hoạt với tiến bộ khoa học - công nghệ, đáp ứng yêu cầu của đất nước, của thời đại. Phải đào tạo nên những người "*vừa hồng, vừa chuyên*", đủ tài, đủ đức. Trong tư tưởng Hồ Chí Minh, phát triển con người không chỉ là nhiệm vụ của giáo dục, mà còn là trách nhiệm của toàn xã hội.

Một đặc điểm nổi bật của con người mới theo tư tưởng Hồ Chí Minh là tinh thần yêu nước sâu sắc gắn liền với chủ nghĩa nhân văn cao cả. Người không chỉ khơi dậy lòng yêu nước, mà còn đề cao tình yêu thương con người, sống vị tha, nhân ái. Ở Người, chủ nghĩa yêu nước và chủ nghĩa nhân văn hòa quyện, tạo thành nguồn cảm hứng bất tận cho việc hình thành những thế hệ người Việt Nam vừa mang tinh thần dân tộc, vừa có tầm nhìn quốc tế.

Giá trị hiện thời và định hướng tương lai

Trong bối cảnh hiện nay, tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa như ngọn hải đăng giúp chúng ta có định hướng rõ ràng trước nhiều

thách thức mới. Quá trình toàn cầu hóa và cách mạng khoa học - công nghệ mở ra cơ hội giao lưu quốc tế chưa từng có, nhưng đồng thời cũng dẫn đến nguy cơ du nhập ồ ạt các sản phẩm văn hóa ngoại lai không phù hợp. Lời dặn của Người về việc phải "*giữ gìn và phát huy vốn văn hóa quý báu của dân tộc, đồng thời kiên quyết loại bỏ những hủ tục, tàn dư và sản phẩm văn hóa độc hại*" vẫn giữ nguyên tính thời sự và sức sống trong thực tiễn hôm nay. Chúng ta cần tiếp thu những tinh hoa văn hóa nhân loại một cách có chọn lọc, tránh rơi vào tình trạng sùng bái văn hóa ngoại lai, xa rời cội rễ dân tộc, mai một bản sắc dân tộc. Song song với đó, phải không ngừng nâng cao đời sống văn hóa tinh thần cho nhân dân, đưa văn hóa thấm sâu vào từng cộng đồng, từng gia đình, như Hồ Chí Minh hằng mong muốn. Văn hóa phải thực sự trở thành nền tảng vững chắc của xã hội, là động lực nội sinh để phát triển đất nước phồn vinh, hạnh phúc và bền vững.

Đối với nhiệm vụ xây dựng con người Việt Nam hiện đại, tư tưởng Hồ Chí Minh cũng mang ý nghĩa định hướng sâu sắc. Trong bối cảnh đẩy mạnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế sâu rộng, hơn bao giờ hết chúng ta cần những con người vừa có đức, vừa có tài, vừa giàu nhiệt huyết yêu nước, vừa có tri thức, kỹ năng, năng lực công nghệ và tư duy đổi mới sáng tạo. Đảng và Nhà nước ta đã và đang quán triệt lời dạy của Bác về "xây dựng con người mới", coi đây vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự nghiệp Đổi mới. Những phẩm chất như cần, kiệm, liêm, chính; chí công vô tư, tinh thần phụng sự Tổ quốc, phục vụ nhân dân; ý thức kỷ luật, trách nhiệm; lối sống nhân ái, nghĩa tình… tiếp tục được đề cao trong phong trào học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Thấm nhuần tư tưởng Hồ Chí Minh về vai trò chủ thể, trung tâm của con người trong sự nghiệp cách mạng, Đảng và Nhà nước ta luôn coi trọng việc xây dựng và phát triển toàn diện con người Việt Nam. Đây không chỉ là mục tiêu chiến lược trong quá trình phát triển bền vững đất nước, mà còn là điều kiện tiên quyết để xây dựng một xã hội thực sự giàu mạnh, văn minh và hạnh phúc.

Tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa không chỉ thể hiện tầm nhìn vượt thời đại của một lãnh tụ kiệt xuất, mà còn là kết tinh rực rỡ của bản lĩnh, trí tuệ và khát vọng vươn lên mãnh liệt của dân tộc Việt Nam. Trong dòng chảy của kỷ nguyên mới với nhiều cơ hội và thách thức đan xen, chúng ta càng thấm thía chân lý: Phát triển văn hóa và phát triển con người là một chỉnh thể thống nhất, không thể tách rời. Một nền văn hóa giàu bản sắc, nhân văn và khai phóng chính là cái nôi nuôi dưỡng những con người toàn diện, có tâm trong, trí sáng, hoài bão lớn. Ngược lại, chính những con người ấy sẽ là chủ thể sáng tạo, gìn giữ và lan tỏa văn hóa, làm nên phẩm giá, bản lĩnh và sức mạnh nội sinh của một dân tộc. Lấy văn hóa, con người làm nền tảng, làm trung tâm và trở thành động lực phát triển quốc gia, đó không chỉ là tư tưởng xuyên suốt của Hồ Chí Minh, mà còn là con đường tất yếu để Việt Nam phát triển bền vững, khẳng định vị thế, vươn mình mạnh mẽ trong kỷ nguyên hội nhập, hiện thực hóa khát vọng "dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh", sánh vai cùng các cường quốc năm châu, như Người hằng mong ước. ■

TÁC PHẨM ĐIÊU KHẮC ÁNH SÁNG ĐẶC BIỆT:

"Việt Nam, những trang sử vàng"

●PHẠM NGÂN

Nhân dịp kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19.5.1890 - 19.5.2025), trong chuyến thăm và làm việc tại tỉnh Nghệ An, Tổng Bí thư Tô Lâm đã có một hoạt động đặc biệt đầy ý nghĩa khi trao tặng tác phẩm điêu khắc ánh sáng "Việt Nam, những trang sử vàng" cho Khu di tích lịch sử, văn hóa quốc gia đặc biệt Kim Liên.

Trong không khí tháng Năm rực nắng, từng dòng người từ khắp nơi đã tìm về Kim Liên, đứng chật lối vào khu di tích. Những đôi mắt rạng ngời, những tấm lòng thổn thức đã chứng kiến giây phút Tổng Bí thư Tô Lâm trao tận tay tác phẩm điêu khắc ánh sáng "Việt Nam, những trang sử vàng" cho đại diện khu di tích vào chiều 15.5. Đó không chỉ là một hành động mang tính biểu tượng, mà còn là một thông điệp sâu sắc về đạo lý "Uống nước nhớ nguồn", về sự tiếp nối thiêng liêng giữa các thế hệ.

Tổng Bí thư Tô Lâm và lãnh đạo Đảng, Nhà nước thực hiện nghi thức trao tặng tác phẩm điêu khắc "Việt Nam, những trang sử vàng"

"Việt Nam, những trang sử vàng" là một tác phẩm điêu khắc ánh sáng có hình dạng một cuốn sách lịch sử

> *Khi hình ảnh Bác Hồ hiện lên giữa ánh sáng của trời đất, tôi có cảm giác như Người đang dõi theo, dặn dò chúng tôi phải sống sao cho xứng đáng. Các em học sinh của tôi cũng đã lặng đi khi nhìn thấy khoảnh khắc ấy. Đó là một bài học sống động về tình yêu quê hương, yêu lịch sử dân tộc.*
>
> **(Chị TRẦN THỊ HỒNG, Giáo viên Trường Tiểu học Kim Liên, Nam Đàn, Nghệ An)**

Tại khu di tích Kim Liên, nơi lưu giữ những ký ức thiêng liêng về tuổi thơ, thân thế và sự nghiệp cách mạng vĩ đại của Bác Hồ, Tổng Bí thư trân trọng ghi nhận và biểu dương tinh thần tận tụy, trách nhiệm của đội ngũ cán bộ nơi đây trong việc gìn giữ gần 4.000 hiện vật và tư liệu quý báu, không ngừng đổi mới công tác trưng bày, giới thiệu và tuyên truyền. Sự hiện diện của tác phẩm điêu khắc ánh sáng "Việt Nam, những trang sử vàng" tại nơi đây còn là lời nhắc nhở sâu sắc về trách nhiệm của thế hệ hôm nay trong việc gìn giữ và phát huy những giá trị truyền thống quý báu, tiếp nối lý tưởng cách mạng và tinh thần dân tộc mà Bác Hồ và lớp lớp cha anh đã dày công vun đắp.

Tác phẩm là sự kết hợp giữa nghệ thuật điêu khắc truyền thống và công nghệ ánh sáng hiện đại. Mang dáng hình một cuốn sách lịch sử đang mở, tác phẩm như đang kể lại từng trang sử hào hùng của dân tộc Việt Nam với câu nói bất hủ của Người: "Không có gì quý hơn độc lập, tự do". Tác phẩm có kích thước cũng rất đặc biệt: Chiều rộng 1.945mm, chiều cao 2.025mm và 79 trang sách. Mỗi con số đều mang trong mình một tầng ý nghĩa sâu xa: Chiều rộng 1.945mm gợi nhắc mốc son thiêng liêng trong lịch sử dân tộc, năm 1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh đọc Bản Tuyên ngôn Độc lập tại Quảng trường Ba Đình, khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Chiều cao 2.025mm tượng trưng cho dấu mốc hiện tại, năm 2025, tròn 50 năm đất nước thống nhất và kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, đánh dấu kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Còn 79 trang sách là biểu tượng cho 79 mùa Xuân Bác Hồ đã sống trọn vẹn vì nước, vì dân. Ba biểu trưng chủ đạo của tác phẩm là hình ảnh chim lạc, hoa sen và rồng. Chim lạc biểu hiện lịch sử văn minh hàng nghìn năm của dân tộc.

Rồng là hình ảnh gắn với văn hóa hàng nghìn năm của dân tộc. Hoa sen thể hiện tinh thần cao quý của dân tộc, cũng là đặc trưng quê hương Kim Liên của Bác Hồ. Tác phẩm tôn vinh Chủ tịch Hồ Chí Minh muôn vàn kính yêu, chính Người đã viết nên những trang sử vàng chói lọi đưa dân tộc Việt Nam bước vào kỷ nguyên Độc lập. Tác phẩm được thiết kế với cấu trúc đặc biệt, cho phép ánh sáng mặt trời chiếu xuyên qua các chi tiết điêu khắc, tạo hình lên bề mặt trang sách. Tùy theo thời điểm trong ngày, ánh sáng sẽ khắc họa những hình ảnh biểu trưng như hoa sen, chim lạc…, là những biểu tượng giàu ý nghĩa văn hóa Việt Nam. Đáng chú ý, vào hai thời khắc đặc biệt là từ 9h30 đến 10h sáng và từ 14h đến 14h30 chiều, hình ảnh chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh hiện lên rõ nét, tạo nên khoảnh khắc thiêng liêng và đầy xúc động cho người thưởng lãm. Sự kiện Tổng Bí thư Tô Lâm về thăm và trao tặng tác phẩm nghệ thuật đặc biệt cho Khu di tích Kim Liên không chỉ mang ý nghĩa chính trị, văn hóa sâu sắc, mà còn khơi dậy niềm xúc động và tự hào lớn lao trong lòng người dân quê Bác. Trong tiết trời rực nắng, người dân xã Kim Liên và các vùng phụ cận, du khách thập phương đã đến để được tận mắt chứng kiến giây phút thiêng liêng ấy.

Ông Nguyễn Văn Hữu, 76 tuổi, một cựu chiến binh ở Nam Đàn chia sẻ: "Tôi đã từng đứng dưới mưa bom đạn để bảo vệ từng tấc đất quê hương, hôm nay lại được chứng kiến một tác phẩm đẹp đến vậy hiện lên nơi này. Khi ánh sáng chiếu qua và chân dung Bác hiện lên, lòng tôi nghẹn lại. Giữa thời đại mới, thế hệ sau vẫn luôn nhớ đến Bác bằng cách rất sâu sắc, rất hiện đại như thế, đó là điều khiến người dân chúng tôi rất xúc động". Chị Trần Thị Hồng, giáo viên Trường Tiểu học Kim Liên nghẹn ngào: "Khi hình ảnh Bác Hồ hiện lên giữa ánh sáng của trời đất, tôi có cảm giác như Người đang dõi theo, dặn dò chúng tôi phải sống sao cho xứng đáng. Các em học sinh của tôi cũng đã lặng đi khi nhìn thấy khoảnh khắc ấy. Đó là một bài học sống động về tình yêu quê hương, yêu lịch sử dân tộc".

Những ngày qua, tác phẩm điêu khắc ánh sáng "Việt Nam, những trang sử vàng" đã trở thành điểm đến văn hóa giàu ý nghĩa, thu hút người dân và du khách trong và ngoài nước. Không chỉ người dân mà ngay cả những cán bộ gắn bó nhiều năm với công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản Hồ Chí Minh tại khu di tích cũng không giấu được niềm xúc động trong ngày đón nhận tác phẩm nghệ thuật giàu ý nghĩa này.

Ông Nguyễn Bảo Tuấn, Giám đốc Ban Quản lý Khu di tích quốc gia đặc biệt Kim Liên chia sẻ: "Tổng Bí thư Tô Lâm tận tay trao tặng tác phẩm "Việt Nam, những trang sử vàng" cho khu di tích, và đây là món quà dành riêng đối với quê hương Bác. Chúng tôi thực sự xúc động và sẽ gìn giữ, bảo vệ và phát huy giá trị của tác phẩm như một phần không thể tách rời trong dòng chảy văn hóa, lịch sử của khu di tích. Tác phẩm sẽ trở thành điểm nhấn đặc sắc, góp phần nâng cao trải nghiệm cho du khách, đặc biệt là thế hệ trẻ, để từ đó lan tỏa sâu rộng những giá trị cao đẹp mà Chủ tịch Hồ Chí Minh để lại". ■

Hiện thân sinh động tinh thần đại đoàn kết dân tộc và khát vọng thống nhất đất nước

• THÙY TRANG

Tư tưởng đại đoàn kết là sợi chỉ đỏ xuyên suốt trong di sản của Chủ tịch Hồ Chí Minh, là nền tảng đưa cách mạng Việt Nam đi đến thắng lợi và tiếp tục soi đường trong sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc.

Bức ảnh Bác Hồ - Bác Tôn chụp năm 1960 khi Bác Tôn được bầu làm Phó Chủ tịch nước Ảnh: Tư liệu

Phát biểu tại Lễ kỷ niệm 50 năm Ngày Giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước (30.4.1975 - 30.4.2025), Tổng Bí thư Tô Lâm nhấn mạnh: Bài học lớn nhất và xuyên suốt là phát huy sức mạnh nhân dân và khối đại đoàn kết toàn dân tộc, kết hợp hài hòa sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại…

Biểu tượng thiêng liêng của khối đại đoàn kết toàn dân

Trong những thời khắc trọng đại của lịch sử, có những hình ảnh giản dị mà có sức lan tỏa mạnh mẽ. Ngày 15.7.1960, tại Hội trường Quốc hội nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, trong phiên họp trọng thể của Quốc hội, khi đồng chí Tôn Đức Thắng được nhất trí bầu giữ cương vị Phó Chủ tịch nước, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã bước đến, nắm chặt tay đồng chí Tôn Đức Thắng với nụ cười đôn hậu và lời chúc mừng sâu sắc: *"Toàn thể Quốc hội nhất trí bầu cụ làm Phó Chủ tịch nước, tức là đồng bào miền Nam đều bầu cụ làm Phó Chủ tịch nước. Điều đó tiêu biểu rằng, nước ta nhất định thống nhất"*.

Khoảnh khắc ấy được ống kính phóng viên ghi lại, sau này trở thành một biểu tượng không chỉ cho sự kiện chính trị mà còn là kết tinh thiêng liêng của tình cảm Bắc - Nam, của khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Trong những năm tháng đất nước bị chia cắt, miền Bắc căng mình chi viện cho miền Nam ruột thịt. Còn ở miền Nam, sống trong kìm kẹp của chế độ Mỹ - Diệm, đã kiên cường chiến đấu vì khát vọng độc lập, thống nhất. Trong bối cảnh ấy, hình ảnh Bác Hồ - Bác Tôn nắm chặt tay nhau trở thành biểu tượng thiêng liêng cho tình đoàn kết Bắc - Nam, là nguồn động viên tinh thần to lớn với đồng bào, chiến sĩ cả nước.

Sau ngày đất nước thống nhất, hình ảnh hai Bác vẫn luôn được trân trọng gìn giữ ở những nơi trang trọng nhất, từ trụ sở các cơ quan đến vùng sâu, vùng xa, hay những hội quán kiều bào nơi đất khách. Nhiều lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc trong các chuyến công tác thường mang theo bức ảnh ấy để làm quà tặng, như một biểu tượng của lòng tin, sự kết nối và khơi dậy tinh thần đoàn kết… Đặc biệt, từ năm 2010, hình tượng này được thể hiện bằng tác phẩm điêu khắc Bác Hồ - Bác Tôn nắm tay nhau, được dựng tại Công viên Thống Nhất (Hà Nội). Đây là món quà của Đảng bộ và nhân dân TP.HCM tặng Đảng bộ và nhân dân Thủ đô nhân dịp Đại lễ 1000 năm Thăng Long - Hà Nội (1010-2010). Tượng đài như một sự tiếp nối giá trị biểu tượng đại đoàn kết toàn dân tộc, một lần nữa khẳng định tình cảm gắn bó máu thịt Bắc - Nam.

Phát biểu tại lễ khánh thành tượng đài, nguyên Chủ tịch nước Nguyễn Minh Triết nhấn mạnh, tượng đài là hình ảnh rõ nét nhất về tình đoàn kết, thống nhất dân tộc trong và ngoài nước xuyên suốt từ lịch sử đến hiện tại, là động lực để lãnh đạo và nhân dân Việt Nam cùng nhau thực hiện thành công công cuộc Đổi mới và phát triển đất nước. Tại Bảo tàng Tôn Đức Thắng (TP.HCM), bức ảnh Bác Hồ - Bác Tôn được trưng bày trang trọng trong không gian chủ đề "Một hạt nhân đại đoàn kết dân tộc". Nội dung trưng bày thể hiện vai trò quan trọng của hai vị lãnh tụ trong việc kết nối cộng đồng dân tộc, đồng thời là lời nhắc nhở thế hệ trẻ về tinh thần đoàn kết, sự hy sinh và cống hiến vì độc lập, tự do của Tổ quốc.

Chia sẻ với *Văn Hóa* về bức ảnh lịch sử và thông điệp đại đoàn kết toàn dân tộc, PGS.TS Phan Xuân Biên, Phó Chủ tịch Hội Khoa học Lịch sử Việt Nam, nhấn mạnh: Hình ảnh Chủ tịch Hồ Chí Minh nắm tay đồng chí Tôn Đức Thắng trong lễ bầu Phó Chủ tịch nước không chỉ là cử chỉ thân tình, mà còn là biểu tượng sâu sắc của tình đoàn kết Bắc - Nam và tinh thần "cộng đồng trách nhiệm" trong công cuộc thống nhất đất nước sau Nghị quyết Trung ương 15 (tháng 1.1959). Từ Đại hội III của Đảng Lao động Việt Nam (tháng 9.1960), quan điểm "miền Bắc là hậu phương lớn, miền Nam là tiền tuyến lớn" được khẳng định, với mục tiêu tối thượng là Bắc - Nam sum họp một nhà.

Biểu hiện sinh động tư tưởng đại đoàn kết của Bác

Với Chủ tịch Hồ Chí Minh, tiêu chí lựa chọn nhân tài không phải ở lý lịch, thành phần, hay tư cách đảng viên, mà ở phẩm chất, năng lực, lòng trung thành với Tổ quốc. Người từng nói: *"Việc dùng nhân tài, ta không nên căn cứ vào những điều kiện quá khắt khe. Miễn là không phản lại quyền lợi dân chúng, không là Việt gian, có lòng trung thành với Tổ quốc là có thể dùng được"*.

Thực tiễn cho thấy, sau Cách mạng Tháng Tám năm 1945, Bác đã mời nhiều trí thức, nhân sĩ ngoài Đảng tham gia vào chính quyền cách mạng. Người không chỉ coi nhân tài là nguyên khí quốc gia, mà còn xem trọng việc đoàn kết, tập hợp mọi lực lượng trong và ngoài Đảng vào sự nghiệp cách mạng. Nhiều trí thức, nhân sĩ ngoài Đảng đã được mời giữ trọng trách cao như cụ Huỳnh Thúc Kháng, luật sư Phan Anh, giáo sư Nguyễn Văn Huyên, kỹ sư Trần Đại Nghĩa, bác sĩ Hồ Đắc Di…

PGS.TS Phan Xuân Biên khẳng định, Chủ tịch Hồ Chí Minh là tấm gương lớn trong trọng dụng nhân tài, đặc biệt là nhân tài ngoài Đảng. Ngay từ năm 1945, khi thành lập Chính phủ lâm thời, Người đã mời nhiều trí thức không phải đảng viên tham gia Nội các. Chính phủ lâm thời có 15 thành viên thì chỉ 6 người thuộc Mặt trận Việt Minh. Tháng 3.1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh cải tổ Chính phủ lâm thời thành Chính phủ liên hiệp kháng chiến với cơ cấu 10 Bộ thì Mặt trận Việt Minh và Đảng Dân chủ chỉ giữ 4 Bộ, hai đảng Việt Quốc và Việt Cách giữ 4 bộ, hai Bộ quan trọng nhất là Bộ Nội vụ và Bộ Quốc phòng đều do những người không đảng phái nắm giữ.

Một minh chứng cụ thể, ngày 29.5.1946, trước khi đi Pháp, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Sắc lệnh 82/SL trao quyền Chủ tịch nước cho cụ Huỳnh Thúc Kháng, người không phải đảng viên, với lời dặn: "*Mong cụ "Dĩ bất biến, ứng vạn biến"*". Điều đó thể hiện niềm tin khoa học vào con người của Bác. Thực tế chứng minh, những người được Bác trọng dụng đều xứng đáng với sự tin cậy ấy. Việc lựa chọn người tài đúng năng lực và sở trường là một nguyên tắc được Chủ tịch Hồ Chí Minh kiên định: *"Tài to thì dùng làm việc to, tài nhỏ thì làm việc nhỏ. Ai có năng lực việc gì, ta đặt đúng vào việc ấy"*. Việc trọng dụng nhân tài không phân biệt đảng viên hay không, chính là cách Chủ tịch Hồ Chí Minh hiện thực hóa tinh thần đại đoàn kết dân tộc. Trong tư tưởng của Người, "đoàn kết" không chỉ là thống nhất ý chí, mà còn là quy tụ và phát huy mọi nguồn lực, mọi trí tuệ vì mục tiêu chung.

Chia sẻ với *Văn Hóa,* PGS.TS.NGƯT Ngô Minh Oanh, Phó Chủ tịch Hội Khoa học Lịch sử TP.HCM, khẳng định: Bác Hồ là hiện thân sinh động nhất của tinh thần đại đoàn kết dân tộc và khát vọng thống nhất đất nước. Suốt cuộc đời hoạt động cách mạng, Người đã hy sinh, cống hiến trọn vẹn cho sự nghiệp giải phóng dân tộc, với niềm tin sắt son vào sức mạnh đoàn kết của toàn dân. "Trong quá trình hoạt động cách mạng, Bác Hồ luôn khẳng định: "*Nước Việt Nam là một nước thống nhất, Trung Nam Bắc đều là đất nước Việt Nam*". Tư tưởng đại đoàn kết của Bác luôn gắn liền với mục tiêu giải phóng dân tộc và thống nhất Tổ quốc. Người kêu gọi: *"Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết; thành công, thành công, đại thành công"*. Không chỉ đoàn kết để giành độc lập, Bác còn đặc biệt quan tâm đến việc chăm lo đời sống nhân dân. Người từng bày tỏ khát vọng cao nhất của mình: *"Tôi chỉ có một ham muốn, ham muốn tột bậc là nước ta được hoàn toàn độc lập, dân ta được hoàn toàn tự do, đồng bào ai cũng có cơm ăn, áo mặc, ai cũng được học hành"*. Ngay trong những ngày cuối đời, trong bản Di chúc thiêng liêng, Bác vẫn căn dặn Đảng phải *"có kế hoạch thật tốt để phát triển kinh tế và văn hóa, nhằm không ngừng nâng cao đời sống của nhân dân""*, PGS.TS.NGƯT Ngô Minh Oanh chia sẻ.

Trong bối cảnh đất nước bước vào giai đoạn mới, phát triển nhanh, bền vững và hội nhập sâu rộng, bài học về đại đoàn kết toàn dân tộc của Chủ tịch Hồ Chí Minh càng trở nên cấp thiết. Những tư tưởng của Bác về sử dụng người tài, không phân biệt đảng viên hay ngoài Đảng, càng có giá trị thực tiễn sâu sắc trong công cuộc xây dựng chính phủ kiến tạo, liêm chính, vì dân. ■

Hành trình sưu tầm những kỷ vật thiêng liêng về Người

● **PHƯƠNG ANH; ảnh: Bảo tàng Hồ Chí Minh cung cấp**

Để sưu tầm những hiện vật vô giá về cuộc đời, sự nghiệp cách mạng vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh, những cán bộ sưu tầm của Bảo tàng mang tên Người nhiều năm qua đã miệt mài trên mọi nẻo đường, ở trong và ngoài nước, đặc biệt, họ đã đến với những bản làng xa xôi, hẻo lánh, tìm gặp những con người bình dị, lần theo dấu vết từng hiện vật thiêng liêng.

Đồng tiền vàng 20 Việt sản xuất năm 1948

Phù điêu Chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh được chế tác tại Công binh xưởng B4 Trần Phú, năm 1948

Phía sau mỗi hiện vật là hành trình biết bao tâm sức, mồ hôi, là những chặng đường không ngưng nghỉ, để những câu chuyện về Bác được chuyển tải tới người dân và bạn bè quốc tế một cách giản dị, trọn vẹn và chân thành.

Theo dấu chân Người…

Gần 20 năm gắn với công tác sưu tầm tại Bảo tàng Hồ Chí Minh, ông Hoa Đình Nghĩa, Phó Trưởng phòng sưu tầm dành một chiều tháng 5 để chia sẻ với chúng tôi về hành trình hết đỗi thiêng liêng và tự hào này. Để có được "tài sản" vô giá là những hình ảnh, hiện vật về Bác Hồ kính yêu, công tác sưu tầm của các thế hệ cán bộ bảo tàng là một hành trình dài không ngơi nghỉ, khởi đầu từ thời điểm sau khi Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời, chuẩn bị cho quá trình xây dựng và khánh thành bảo tàng mang tên Người.

Ông Nguyễn Văn Đa, người thương binh ở Bến Tre với bức chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh

Những chuyến đi theo suốt chiều dài đất nước, theo dấu chân Người đã giúp tìm được nhiều tài liệu, hiện vật vô cùng giá trị, từ những tháng ngày đầu tiên trong cuộc đời hoạt động cách mạng của Người. Có thể kể đến một số hiện vật như sổ đăng ký các con tàu ra vào thương cảng Sài Gòn tháng 6.1911; Thuyền tán thuốc và một số sách giới thiệu các bài thuốc chữa bệnh của cụ Phó bảng Nguyễn Sinh Sắc… Những năm 1970-1980, vừa trực tiếp sưu tầm, bảo tàng kêu gọi các tổ chức trong nước và kiều bào quốc tế đóng góp tài liệu, hiện vật phục vụ trưng bày. Nhiều đoàn khách đã tặng hiện vật cho bảo tàng với nhiều hiện vật gốc quý hiếm. Cao điểm của công tác sưu tầm là hai năm 1989-1990, cán bộ bảo tàng được huy động đi sưu tầm hiện vật ở nhiều địa điểm khác nhau. Đến năm 1990, sau gần 20 năm, Bảo tàng đã sưu tầm và tiếp nhận rất nhiều hiện vật, tài liệu, phim ảnh giá trị về Người.

> *"Trong suốt hành trình sưu tầm, chúng tôi may mắn được tiếp xúc với nhiều nhân vật. Dù họ là ai thì điều chúng tôi cảm nhận rõ ràng nhất chính là tình yêu họ luôn dành tặng vị cha già kính yêu. Vì tình yêu đó, họ sẵn sàng trao tặng bảo tàng những kỷ vật thiêng liêng đã được gìn giữ trong suốt cuộc đời."*
>
> **(Ông HOA ĐÌNH NGHĨA, Phó Trưởng phòng sưu tầm, Bảo tàng Hồ Chí Minh)**

Từ giai đoạn 1990 đến nay, công tác sưu tầm chủ yếu thực hiện qua các chuyến đi, bổ sung qua các triển lãm chuyên đề, tiếp nhận tài liệu, hiện vật do các tổ chức, cá nhân trao tặng. Nhiều hiện vật vô giá đã được các cá nhân trao tặng bảo tàng, đặc biệt phải kể đến những hiện vật đặc biệt giá trị như tượng bán thân Chủ tịch Hồ Chí Minh do nghệ sĩ điêu khắc người CH Công Gô - KonongoBenoit trao tặng; tượng đồng bán thân do NĐK Vũ Cao Đàm trao tặng… Những năm này, bảo tàng còn tổ chức các đợt sưu tầm ở nước ngoài như tại Liên Xô, Pháp, Trung Quốc, bổ sung tài liệu, hiện vật cho các thời kỳ hoạt động của Chủ tịch Hồ Chí Minh ở nước ngoài trong các năm 1923-1930, 1931-1938, 1938-1940. Năm 2003, Phòng Sưu tầm của bảo tàng chính thức thành lập, trước đó là một bộ phận trực thuộc phòng Kiểm kê, Bảo quản. Hành trình sưu tầm tiếp tục được nối dài, với nhiều hiện vật gốc giá trị như: 5 cuốn sổ ghi chép của Bác trong thời gian 1950-1962, nhiều tài liệu có bút tích của Chủ tịch Hồ Chí Minh, hiện vật mà Người tặng cho các nhân chứng lúc sinh thời như bức tranh thêu tặng Đại tá Mỹ StephenL.Nordlinger năm 1945; đài, áo len tặng cụ Nguyễn Thị Tố; bộ quần áo lụa Bác tặng nhà giáo Nguyễn Lân…

Ông Đình Nghĩa chia sẻ, những năm gần đây, sưu tầm hiện vật về Bác Hồ gặp nhiều khó khăn do số lượng tài liệu, hiện vật ngày càng ít đi, các nhân chứng lịch sử đã mất, tuổi cao và không còn minh mẫn. Bên cạnh đó là những tác động của nền kinh tế thị trường cũng đã ảnh hưởng không nhỏ tới quá trình tiếp cận thông tin, sưu tầm hiện vật. Mặc dù vậy, bảo tàng vẫn luôn đẩy mạnh việc thu thập tài liệu hiện vật, tổ chức sưu tầm, tiếp nhận nhiều tài liệu hiện vật gốc có giá trị về cuộc đời và sự nghiệp cách mạng của Người ở trong và ngoài nước, với nhiều thể loại: Hiện vật gốc, tư liệu âm thanh, hình ảnh, tác phẩm nghệ thuật, ấn phẩm. Công tác xã hội hóa trong sưu tầm hiện vật cũng được chú trọng nhiều hơn.

Với tấm lòng kính yêu Bác Hồ, nhiều hiện vật gốc quý hiếm đã được các cá nhân trao tặng bảo tàng. Đó là những hiện vật vô giá, như: Đồng tiền bản vị 20 Việt Bác Hồ đã tặng Bộ trưởng Bộ Tư pháp Vũ Đình Hòe vào năm 1948; Sổ tiêm chủng của Chủ tịch Hồ Chí Minh từ gia đình bác sĩ Nhữ Thế Bảo; Thanh gươm, áo trấn thủ Bác Hồ tặng cụ Vương Chí Sình cách đây hơn 70 năm; Tượng bán thân Bác Hồ bằng thạch cao được các chiến sĩ trong nhà tù Côn Đảo bí mật cất giữ; Tượng bán thân Chủ tịch Hồ Chí Minh do kỹ sư Võ Quý Huân và Trần Đại Nghĩa tạo hình và đúc năm 1948…

Không gian di sản văn hóa Chủ tịch Hồ Chí Minh ở Huế

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY**

Thành phố Huế lưu giữ nhiều dấu ấn thời niên thiếu của Chủ tịch Hồ Chí Minh với 10 năm Người đã sinh sống và học tập. Trong những ngày này, nhân kỷ niệm 135 năm Ngày sinh của vị lãnh tụ kính yêu, nhiều di tích về Bác Hồ liên tục đón các đoàn khách đến tham quan, tìm hiểu, tri ân...

Lễ rước hoa sen và chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Ngày hội làng Dương Nỗ

Hôm nay, ngày 19.5, Sở VHTT thành phố Huế khai mạc triển lãm "Không gian di sản văn hóa Chủ tịch Hồ Chí Minh ở Huế" tại Bảo tàng Hồ Chí Minh thành phố Huế. Gần 200 tư liệu, hình ảnh, hiện vật được giới thiệu đến người xem, góp phần làm sâu sắc hơn về di sản văn hóa của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Huế. Đó là hệ thống di sản vật thể vô cùng quý giá với gần 20 di tích, địa điểm di tích; trong đó có 4 di tích được Thủ tướng Chính phủ xếp hạng là di tích cấp quốc gia đặc biệt và 5 di tích cấp thành phố. Triển lãm cũng giới thiệu các di sản phi vật thể về Người ở Huế như: Nghi lễ và truyền thống mang họ Hồ của đồng bào các dân tộc vùng cao ở thành phố Huế; Thơ ca dân gian ca ngợi về Chủ tịch Hồ Chí Minh…

Đặc biệt, tại triển lãm, công chúng sẽ được tham gia vào không gian tái hiện thực hành nghi lễ đặt họ Hồ năm 1969 do các nhân chứng lịch sử, nghệ nhân tại huyện A Lưới thực hiện. Cùng với đó là được nghe các nghệ sĩ, nghệ nhân cất lên những khúc ca dao, dân ca ca ngợi về Chủ tịch Hồ Chí Minh lưu truyền tại Huế trong những năm kháng chiến và còn mãi đến hôm nay. Bên cạnh đó, còn có khu trưng bày những sản phẩm thủ công truyền thống với đề tài về Chủ tịch Hồ Chí Minh mà ở đó, bên cạnh sự tài hoa của các nghệ nhân còn là tấm lòng kính yêu đối với Người. Di sản văn hóa phi vật thể về Người qua quá trình hình thành và phát triển đã trở thành một phần không thể thiếu trong các loại hình văn hóa phi vật thể trên mảnh đất Cố đô.

Không gian gồm nghệ thuật giới thiệu 40 tác phẩm gồm nghệ thuật mang chủ đề "Huế với Bác Hồ" được hơn 20 họa sĩ, nhà điêu khắc của Hội Mỹ thuật Huế và Trường Đại học Nghệ thuật Huế sáng tác trong 2 tháng qua. Mỗi tác phẩm về Người là những góc nhìn nghệ thuật đặc sắc, sự thăng hoa trong sáng tác, cùng với kỹ thuật nung gốm, nhúng men, tạo màu… Bà Lê Thùy Chi, Giám đốc Bảo tàng Hồ Chí Minh thành phố Huế cho biết: Huế vinh dự và tự hào là nơi in đậm dấu ấn 10 năm Chủ tịch Hồ Chí Minh và gia đình Người từng sống, lao động, học tập và tham gia hoạt động yêu nước qua hai giai đoạn (1895-1901 và 1906-1909). Lịch sử vùng đất này đồng thời khắc ghi vai trò lãnh tụ Hồ Chí Minh trong phong trào cách mạng ở Huế, đặc biệt là tình cảm, sự quan tâm của Người dành cho quân và dân nơi đây, cũng như tình cảm của nhân dân Huế đối với Người.

Bên cạnh hệ thống di tích, địa điểm di tích lưu niệm gắn bó với thời niên thiếu của Chủ tịch Hồ Chí Minh và gia đình vẫn đang được tiếp tục bảo tồn, tôn tạo, phát huy giá trị thì các di sản văn hóa phi vật thể về Người cũng được Bảo tàng nghiên cứu, sưu tầm, thống kê trở thành mảnh ghép không thể thiếu trong hệ thống di sản lưu niệm về Người ở Huế. Qua đó, góp phần lan tỏa thêm các giá trị tinh thần về Chủ tịch Hồ Chí Minh trong cộng đồng, đóng góp tích cực cho việc xây dựng nền tảng tư tưởng, đạo đức, lối sống cho các tầng lớp nhân dân hôm nay và mai sau. Trong dịp kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, kỷ niệm 130 năm Ngày Bác Hồ đến sống và học tập tại Huế (1895-2025), các địa phương tại thành phố Huế cũng tổ chức nhiều hoạt động văn hóa tưởng nhớ vị lãnh tụ kính yêu của dân tộc.

Từ ngày 17 đến 19.5, Sở VHTT thành phố Huế phối hợp với các đơn vị tổ chức Ngày hội làng Dương Nỗ với chuỗi các hoạt động văn hóa, du lịch đặc sắc. Làng Dương Nỗ là nơi từng gắn bó thời niên thiếu của Bác Hồ, hiện đang có hai di tích cấp quốc gia là đình làng Dương Nỗ và Nhà lưu niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh; cùng các di tích Bến Đá, Am Bà. Với chủ đề "Dương Nỗ - Hành trình tháng Năm", trong ngày 18.5, Ban Tổ chức đã thực hiện Lễ rước hoa sen và chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh từ đình làng Dương Nỗ đến ngôi nhà lưu niệm nơi Người từng sinh sống; Lễ dâng hương, dâng hoa lên Chủ tịch Hồ Chí Minh và các hoạt động tri ân, tưởng nhớ Người. Cùng với đó, nhiều hoạt động văn hóa cộng đồng đã được tổ chức, phục vụ người dân và du khách trong hành trình trở về Dương Nỗ, như: Biểu diễn Ca Huế; nghệ thuật hô Bài chòi; không gian ẩm thực và nghề thủ công truyền thống làng Dương Nỗ; hội thi vẽ tranh chủ đề về Chủ tịch Hồ Chí Minh; triển lãm tranh "Thiếu nhi với Bác Hồ"; hoạt động trải nghiệm in tranh và viết thư pháp… Các hoạt động tại ngày hội là điểm hẹn văn hóa đặc biệt trong hành trình tháng Năm nhớ Bác, góp phần gắn kết giữa di tích với cộng đồng, nâng cao nhận thức của cộng đồng trong bảo tồn và phát huy giá trị di sản, đồng thời gắn với phát triển du lịch. ■

▶ Những kỷ vật sâu nặng ân tình

"Trong suốt hành trình sưu tầm, chúng tôi may mắn được tiếp xúc với nhiều nhân vật. Dù họ là ai thì điều chúng tôi cảm nhận rõ ràng nhất chính là tình yêu họ luôn dành tặng vị cha già kính yêu. Vì tình yêu đó, họ sẵn sàng trao tặng bảo tàng những kỷ vật thiêng liêng đã được gìn giữ trong suốt cuộc đời", ông Nghĩa xúc động.

Ở tuổi 95, ông Phạm Hữu Quốc, một trong những người trực tiếp chế tác Phù điêu Chân dung Chủ tịch Hồ Chí Minh năm 1948 đã dẫn các cán bộ bảo tàng tìm đến những địa điểm lịch sử để hồi tưởng về sự kiện cách đó gần 70 năm, khi ông cùng kỹ sư Võ Quý Huân và các cộng sự đúc thành công bức Phù điêu Chân dung về Người. Bức phù điêu do các kỹ sư Võ Quý Huân, Trần Đại Nghĩa tạo hình sống động, là phần thưởng cho những cá nhân có thành tích nổi bật trong hai phong trào thi đua của ngành quân giới. Ông Quốc vừa là người chế tác, vừa là nhân vật được trao tặng bức phù điêu. Hiện vật giá trị này sau nhiều thập kỷ giữ gìn đã được ông trao cho con gái kỹ sư Võ Quý Huân. Bảo tàng Hồ Chí Minh sau đó đã may mắn có cơ hội tiếp nhận lại hiện vật.

"Điều vô cùng quý giá và cảm động trong quá trình hoàn thiện hồ sơ hiện vật, chúng tôi đã được ông Quốc, khi đó 95 tuổi, đưa đến từng địa điểm thực hiện những công đoạn chế tác Phù điêu năm xưa, thuộc Công binh xưởng B4 Trần Phú (xã Trường Yên, huyện Hoa Lư, Ninh Bình). Người thợ già đưa chúng tôi vào các điểm hang phát điện, hang đúc, hang tạo hình…, nằm trong rừng núi sâu thẳm. Thật xúc động khi được tận mắt nhìn lại nơi những người thợ đã hết lòng tạo nên bức phù điêu về Người trong những tháng năm kháng chiến gian khổ. Những vết tích dù đã dần mờ theo năm tháng nhưng vẫn luôn vẹn nguyên tình yêu sâu nặng với Bác Hồ", ông Nghĩa chia sẻ.

Câu chuyện tiếp nhận hiện vật Đồng tiền bản vị đầu tiên từ gia đình cố Bộ trưởng Bộ Tư pháp Vũ Đình Hòe cũng để lại nhiều dấu ấn sâu sắc với các cán bộ bảo tàng. Trong cuộc đời của mình, có hai kỷ vật được Bộ trưởng Vũ Đình Hòe nâng niu, quý trọng và gìn giữ đến tận cuối đời. Đó là đồng tiền vàng Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tặng ông trong những năm kháng chiến gian khổ ở Việt Bắc, cùng chiếc đồng hồ Mô-va-dô có in hình Chủ tịch Hồ Chí Minh, quà tặng của Người dành cho ông năm 1957. Khi trăm tuổi, mong ước cuối cùng của ông là được tặng hai kỷ vật cho Bảo tàng Hồ Chí Minh ở Hà Nội và chi nhánh TP.HCM. Thực hiện di nguyện của ông, năm 2013, cụ Nguyễn Thị Trường và ông Vũ Thế Khôi, phu nhân và con trai cố Bộ trưởng đã trao tặng Bảo tàng Hồ Chí Minh với nguyện vọng bảo tàng sẽ bảo quản, phát huy giá trị hiện vật này. "Đồng tiền vàng là hiện vật vô cùng giá trị, khẳng định sự độc lập của hệ thống tiền tệ nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Với tấm lòng yêu kính Bác, gia đình cố Bộ trưởng đã trân trọng trao tặng kỷ vật thiêng liêng này. Một sưu tập tài liệu cực kỳ quý giá của Bộ trưởng Vũ Đình Hòe gồm thư từ, công văn giữa Bác và Bộ trưởng cũng đã được gia đình trao tặng, trong đó có những tài liệu gốc giá trị và chưa từng được công bố…", ông Nghĩa kể.

Cũng trong hành trình sưu tầm những kỷ vật thiêng liêng về Bác, cán bộ bảo tàng đã nhiều lần rơi nước mắt trước tấm lòng thành kính, tình yêu vô bờ bến của những người dân bình dị luôn hướng đến vị cha già dân tộc. Câu chuyện của đôi vợ chồng thương binh nặng tại xứ dừa Bến Tre là một trong những câu chuyện như vậy. Trong nhiều năm, ông Nguyễn Văn Đa, bà Nguyễn Ngọc Giới tham gia CLB làm theo lời Bác ở phường 1, TP Bến Tre bằng nhiều việc làm cụ thể… Đặc biệt, hai vợ chồng ông đã dành công sức và đồng lương ít ỏi để sưu tầm, in ảnh Bác Hồ, tặng cho các tổ chức và cá nhân; thêu chân dung Bác Hồ tặng cho các đơn vị có thành tích trong đợt phát động… Ngôi nhà nhỏ của hai vợ chồng là địa điểm tới lui của nhiều người dân trong vùng, để được ngắm nhìn những bức ảnh, chân dung Bác Hồ. Sâu trong tâm khảm của họ luôn nâng niu những tình cảm, sự quan tâm đặc biệt của Bác đối với đồng bào Nam Bộ.

Bức tranh thêu chân dung Bác Hồ được người phụ nữ Bến Tre Nguyễn Ngọc Giới thực hiện, khắc họa hình ảnh Người với ánh mắt trìu mến, nụ cười đôn hậu, được hai vợ chồng tâm nguyện, mong mỏi trao tặng Bảo tàng Hồ Chí Minh. Qua cầu nối là CLB Làm theo lời Bác ở phường 1, TP Bến Tre, bức chân dung đã được Bảo tàng Hồ Chí Minh tiếp nhận. "Trong quá trình thu thập thông tin, xây dựng hồ sơ hiện vật sau đó tại chính ngôi nhà của đôi vợ chồng, đoàn cán bộ bảo tàng vô cùng xúc động khi nghe họ bày tỏ nguyện vọng được một lần ra Hà Nội, vào Lăng viếng Bác, thăm Bảo tàng Hồ Chí Minh. Chúng tôi đã báo cáo lãnh đạo bảo tàng và nguyện vọng đó đã được Bảo tàng Hồ Chí Minh hiện thực hóa.

Chuyến viếng thăm Người năm đó có lẽ không chỉ là chuyến đi để đời của hai vợ chồng thương binh "tàn nhưng không phế" mà còn là một dấu ấn các cán bộ sưu tầm của Bảo tàng không thể nào quên trong suốt hành trình nghiên cứu, sưu tầm và đưa đến công chúng những hiện vật vô giá, thiêng liêng về Bác Hồ kính yêu", ông Hoa Đình Nghĩa xúc động. ■

Số 4194 ● Ra ngày 19.5.2025

THÁNG NĂM NHỚ BÁC:

Những bản hòa ca từ trái tim dân tộc

● **THANH NGỌC**

Để tỏ lòng kính yêu và biết ơn vô hạn đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh, vị cha già của dân tộc Việt Nam, Danh nhân văn hóa thế giới, nhân kỷ niệm 135 năm Ngày sinh của Người (19.5.1890 - 19.5.2025), nhiều chương trình nghệ thuật đặc biệt được tổ chức, tạo nên một không gian văn hóa lắng đọng, giàu cảm xúc và ý nghĩa. Mỗi chương trình là một đóa hoa đẹp thành kính dâng lên Người, là lời tri ân từ trái tim nhân dân Việt Nam và bạn bè quốc tế...

Nghệ thuật cất lên tiếng nói tri ân

Chương trình *Người là niềm tin tất thắng* do Đài Truyền hình Hà Nội thực hiện đúng vào ngày 19.5, là món quà ý nghĩa mừng sinh nhật Bác. Đó là cuộc hành trình bằng ngôn ngữ nghệ thuật, bắt đầu từ Làng Sen, theo bước chân Người "lênh đênh bốn biển" tìm đường cứu nước, đến những ngày "cháo bẹ rau măng" gian khổ nơi núi rừng Việt Bắc, ngày Người trở về gắn bó với Thủ đô Hà Nội...

Trong chương trình, khán giả sẽ được sống lại những giai điệu đã trở thành một phần ký ức dân tộc, in sâu trong trái tim triệu triệu người Việt Nam, gắn liền với từng dấu mốc quan trọng trong cuộc đời của Người. Đó là các ca khúc: *Đêm nghe hát đò đưa nhớ Bác; Tiếng hát giữa rừng Pắc Bó; Ca ngợi Hồ Chủ tịch; Bác Hồ một tình yêu bao la; Hồ Chí Minh đẹp nhất tên Người; Bài ca Hồ Chí Minh; Lời Bác dặn trước lúc đi xa; Người là niềm tin tất thắng; Những bông hoa trong vườn Bác; Như có Bác trong ngày vui đại thắng*...

"Chương trình *Người là niềm tin tất thắng* được xây dựng như một câu chuyện bằng âm nhạc đầy cảm xúc kể về cuộc đời Bác, con người Bác. Âm nhạc cùng những ca từ chan chứa tình cảm sẽ nói lên tất cả mà không cần những điều hoa mĩ. Nhắc đến Bác Hồ, chúng ta sẽ luôn nhớ tới những điều chân thành, mộc mạc như chính đức tính của Người và chính sự giản dị đó lại toát lên một tầm vóc lớn lao, vĩ đại. Qua chương trình, khán giả có thể cảm nhận được tình cảm của Bác dành cho nhân dân và tình cảm mà nhân dân dành cho Bác lớn lao đến thế nào. Đó cũng là thông điệp mà những người thực hiện muốn gửi gắm", đạo diễn Ngô Thanh, Tổng đạo diễn chương trình chia sẻ.

Cùng với đó, tối 18.5, sự kiện nghệ thuật đặc biệt *Người là Hồ Chí Minh* đã diễn ra trong không khí trang trọng và xúc động, để lại dư âm sâu lắng trong lòng hàng triệu khán giả cả nước. Sự kiện do Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương chỉ đạo, phối hợp thực hiện bởi Đài Truyền hình Việt Nam, UBND TP Hà Nội và Bộ Tư lệnh Bảo vệ Lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh. Được dàn dựng công phu bởi Tổng đạo diễn Nguyễn Trung Dũng và ê kíp giàu kinh nghiệm, chương trình kết hợp nhuần nhuyễn giữa tư liệu lịch sử, hoạt cảnh sân khấu và các tiết mục âm nhạc, chia thành ba trường đoạn nghệ thuật đặc sắc: *Nguyễn Sinh Cung - Nguyễn Tất Thành; Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh; Việt Nam! Kỷ nguyên vươn mình.* Những ca khúc như *Ai yêu Bác Hồ Chí Minh hơn thiếu nhi, Dấu chân phía trước, Mashup Lá cờ Đảng - Đảng là cuộc sống của tôi*... qua phần thể hiện của NSƯT Hoàng Tùng, Hòa Minzy, Anh Tú, Hà Quỳnh Như... đã khắc họa chân dung Bác một cách sống động, chạm đến cảm xúc sâu thẳm của công chúng. Mỗi trường đoạn là một bài học lịch sử, tái hiện hành trình vĩ đại của vị lãnh tụ suốt đời vì độc lập, tự do và hạnh phúc của dân tộc.

Trước đó, vào tối 17.5, chương trình nghệ thuật *Hồ Chí Minh đẹp nhất tên Người* do Bộ Công an và Cục Công tác chính trị chỉ đạo, Nhà hát Hồ Gươm tổ chức đã mang đến một góc nhìn đầy chất thơ và nhân văn về Chủ tịch Hồ Chí Minh. Những giai điệu quen thuộc như: *Ca ngợi Hồ Chủ tịch, Như có Bác trong ngày đại thắng, Trông cây lại nhớ đến Người, Tiếng hát giữa rừng Pác Bó*... được thể hiện bởi các nghệ sĩ tên tuổi: NSND Quang Thọ, NSND Bùi Công Duy, NSƯT Phạm Khánh Ngọc, Phạm Thu Hà… đã khơi gợi niềm kính yêu vô hạn dành cho Người.

Không dừng lại ở những tác phẩm trong nước, chương trình còn đưa khán giả đến với cảm nhận của bạn bè quốc tế về Chủ tịch Hồ Chí Minh. Ca khúc *Bài ca Hồ Chí Minh* của nhạc sĩ người Anh Ewan MacColl vang lên như một minh chứng đầy thuyết phục về tầm ảnh hưởng vượt thời đại và không biên giới của Người - một biểu tượng nhân văn lớn của thế giới.

Đặc biệt, tối 14.5, tại Nhà hát Lớn Hà Nội, chương trình nghệ thuật *Quà tháng 5 dâng Người* do Bộ VHTTDL chỉ đạo, Báo *Văn Hóa,* Nhà hát Ca múa nhạc Việt Nam và Công ty CP Truyền thông & Chiến lược Social Impact phối hợp thực hiện đã mở màn chuỗi hoạt động nghệ thuật hướng về sinh nhật Bác với thật nhiều cảm xúc.

Chương trình sử dụng hình thức nghệ thuật tổng hợp ca, múa, nhạc, kịch, hoạt cảnh kết hợp công nghệ hiện đại như trình chiếu 3D mapping, hologram, tạo nên không gian biểu cảm mạnh mẽ, giao thoa giữa truyền thống và đương đại. Những tiết mục sâu lắng như tiếng đàn bầu của NSƯT Lệ Giang, giọng ca thiết tha của NSND Thu Hiền, NSƯT Tố Nga… cùng sự xuất hiện của các nghệ sĩ trẻ như Trang Pháp, Anh Tú, nhóm Oplus và nghệ sĩ quốc tế Charlie Winston đã kết nối các thế hệ, các nền văn hóa, đồng thanh tôn vinh một vĩ nhân - Hồ Chí Minh, biểu tượng của khát vọng tự do cho nhân loại!

Tiết mục trong chương trình "Quà tháng 5 dâng Người" do Báo Văn Hóa phối hợp tổ chức Ảnh: TRẦN HUẤN

NSND Quang Thọ trình diễn trong chương trình nghệ thuật "Hồ Chí Minh đẹp nhất tên Người" Ảnh: HN

Tiết mục biểu diễn của NSND Bùi Công Duy trong chương trình nghệ thuật "Hồ Chí Minh đẹp nhất tên Người" Ảnh: HN

Cầu nối giữa ký ức hào hùng và khát vọng tương lai

Không khí "tháng Năm nhớ Bác" đang lan tỏa sâu rộng trong lòng người dân cả nước, như một lời hẹn thiêng liêng mỗi độ hè về. Không dừng lại ở những bản nhạc ngợi ca, chuỗi chương trình nghệ thuật năm nay còn để lại dấu ấn sâu sắc nhờ những phóng sự mang đậm giá trị tư liệu về Chủ tịch Hồ Chí Minh - người cha già kính yêu của dân tộc. Mỗi khuôn hình, mỗi thước phim đều chạm tới trái tim khán giả, gợi nhắc về một cuộc đời giản dị mà phi thường.

Tổng đạo diễn chương trình *Người là Hồ Chí Minh*, ông Nguyễn Trung Dũng, Tổng Giám đốc NetMedia chia sẻ: Trong suốt hành trình cách mạng của mình, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã sử dụng nhiều tên gọi, bí danh khác nhau, mỗi cái tên gắn với một thời điểm lịch sử, một hoàn cảnh chiến đấu, một mục tiêu lớn lao. "Tên của Bác không chỉ là một dấu mốc cá nhân mà còn là một di sản, là tấm gương phản chiếu lịch sử dân tộc và khát vọng thời đại", ông Dũng khẳng định. Qua chương trình, công chúng được tiếp cận một Hồ Chí Minh gần gũi, sống động, đồng thời được "tiếp lửa" tinh thần yêu nước, lý tưởng sống cao đẹp và khát vọng cống hiến.

NSƯT Hoàng Tùng, người đã nhiều lần thể hiện các ca khúc về Bác Hồ bộc bạch, với anh, hát về Bác không bao giờ là một màn trình diễn đơn thuần. "Đó luôn là một sự hồi tưởng thiêng liêng. Mỗi lần cất tiếng ca, tôi như sống lại trong những trang sử hào hùng của dân tộc. Càng hát, trái tim tôi càng thấm thía lời Bác dặn, thôi thúc mình sống tốt hơn, cống hiến nhiều hơn. Đó là nguồn cảm hứng bất tận, không chỉ cho tôi mà cho cả những nghệ sĩ đồng hành trên sân khấu", anh chia sẻ.

Điều làm nên sự đặc biệt của các chương trình nghệ thuật năm nay là quy mô tổ chức hoành tráng, chiều sâu cảm xúc và tư tưởng được truyền tải mạnh mẽ. Âm nhạc, sân khấu, nghệ thuật truyền thống… đã trở thành ngôn ngữ kết nối giữa quá khứ vẻ vang, hiện tại tự hào và tương lai tươi sáng. Mỗi tiết mục như một lát cắt ký ức, một nhịp đập của lòng dân, một lời tri ân sâu sắc của thế hệ hôm nay gửi đến Người - Chủ tịch Hồ Chí Minh, vị lãnh tụ muôn đời được khắc ghi trong trái tim dân tộc Việt Nam! ■

CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VỚI NHỮNG BƯỚC ĐI ĐẦU TIÊN CỦA ĐIỆN ẢNH CÁCH MẠNG VIỆT NAM:

Từ ánh sáng chiến khu đến màn bạc thời đại

● NGUYỄN THỊ THU HÀ

Ngày 15.3.1953, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Sắc lệnh số 147-SL, chuyển Phòng Điện nhiếp ảnh thuộc Nha Tuyên truyền và Văn nghệ thành "Doanh nghiệp quốc gia chiếu bóng và chụp ảnh Việt Nam", chính thức đặt nền móng cho sự ra đời của nền Điện ảnh Cách mạng Việt Nam.

Chủ tịch Hồ Chí Minh dặn dò Tổ quay phim trước khi đi Chiến dịch

Bác tới thăm và làm việc tại Xưởng phim Thời sự Tài liệu Việt Nam Ảnh: Tư liệu

Những di sản vô giá

Ngày 18.3.1953, tại Đồi Cọ, xóm Bản Bắc, xã Điềm Mặc, huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên đã diễn ra Lễ công bố Sắc lệnh số 147/SL. Nhà báo, nhà phê bình điện ảnh kỳ cựu Trung Sơn (1930-2019) kể lại thời khắc lịch sử: "Tối vui nhất chả thể quên là cơ quan đón nhận Sắc lệnh thành lập Doanh nghiệp chiếu bóng và chụp ảnh Việt Nam do Bác Hồ ký. Điện ảnh cách mạng ở miền Nam cũng như ở Bản Bắc, Đồi Cọ ra đời sớm hơn. Nhưng cần tính từ ngày Sắc lệnh trên ra đời, điện ảnh cách mạng cả nước mới chính thức bước vào đà khởi sắc mới, tạo bước tiến chắc sau này. Đồi Cọ tối đó bừng sáng, thắp mấy ngọn điện. Bà con gần xa kéo tới, đuốc bập bùng trong rừng đêm ẩn hiện như con rồng lửa. Rừng khuya buổi đó lấp lánh bao ánh mắt hy vọng cùng với tin vui chiến thắng dội về".

Nhà quay phim, NSND Nguyễn Đăng Bảy (1923-2007), là Trưởng ban Nhiếp ảnh của Nha Tuyên truyền và Văn nghệ lúc đó ghi trong nhật ký: "Ánh sáng của thời đại đã chiếu rọi vào lòng người những tình cảm kháng chiến mãnh liệt, làm cho con người gắn liền với cuộc kháng chiến bằng những phần sâu xa nhất của đời sống mình. Văn nghệ phụng sự kháng chiến, nhưng chính kháng chiến đem đến cho văn nghệ một sức sống mới. Sắt lửa của mặt trận đã hun đúc nên nền nghệ thuật của chúng ta".

Trong 9 năm kháng chiến chống Pháp, Nguyễn Đăng Bảy mang máy ảnh hành quân theo các chiến dịch. Năm 1947, tại mặt trận Đông Khê, Bác Hồ gửi cho ông một chiếc máy quay chiến lợi phẩm, đó là một niềm vinh dự lớn lao, một duyên may biến chuyển cuộc đời nghệ thuật của ông. Ông học thêm nghề quay phim - nghề nghiệp đã làm nên tên tuổi của ông gắn liền với những tác phẩm kinh điển hàng đầu của Điện ảnh Việt Nam. Ông là người được cơ quan giao việc quay tư liệu kháng chiến, tư liệu về Bác Hồ, vinh dự được theo chân Bác trên những dặm đường kháng chiến.

Kỷ niệm sâu sắc nhất là khi ông được quay tư liệu về Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ II của Đảng tại Chiến khu Việt Bắc năm 1951 với những hình ảnh Bác cưỡi ngựa, gặp gỡ các đồng chí lãnh đạo, các đại biểu mừng đón Bác... Khi quay toàn cảnh Đại hội Đảng trong hội trường lợp lá cọ giữa rừng, thiếu ánh sáng, đang lúng túng không biết làm sao thì Bác đã bảo dỡ mấy tàu lá cọ trên mái xuống để lấy ánh sáng, quay xong thì lợp lại. Nhà quay phim lão thành nhớ mãi cử chỉ đó của Bác và bài học tác nghiệp tại hiện trường. Trong những năm tháng hoạt động tại Pháp, Bác đã từng làm công trong một hiệu ảnh, làm báo; sau này Người rất thân thiết với các nhà làm phim nổi tiếng thế giới như Charlie Chaplin (1889-1977), Roman Karmen (1906-1978), Joris Ivens (1898-1989)… nên việc Người chỉ bảo cặn kẽ thể hiện sự quan tâm sâu sắc Bác dành cho những người làm điện ảnh non trẻ.

Nhà quay phim lão thành luôn nhớ lời Bác: "Cái máy quay phim chỉ là cục sắt, vô tri vô giác, Cái đầu của chú là chính, nghề của chú phải luôn nhanh nhạy, chỉ cần một tích tắc là cảnh vật đã biến đổi. Quay phim và chụp hình là nghệ thuật của ánh sáng, mỗi bước trong quá trình thể hiện là một bước về phía ánh sáng" (*Nguồn sáng trong đời,* NXB Hội Nhà văn, 2022).

Nhà quay phim Nguyễn Thế Đoàn (2011-2009) nổi tiếng với những thước phim quay về Bác Hồ. Ông là một trong những nhà quay phim đầu tiên trên chiến trường Nam Bộ từ năm 1947. Cuối năm 1950, từ Khu 9 (Tây Nam Bộ) ông được ra Việt Bắc để quay phim Đại hội Đảng toàn quốc. Ông còn được giao một nhiệm vụ đặc biệt là quay một số cảnh sinh hoạt đời thường của Bác để đồng bào miền Nam được thấy rõ Người. Tại Chiến khu Việt Bắc, nhà quay phim đã được kề cận bên Bác, được tạo mọi điều kiện tốt nhất để quay lại những hình ảnh vô giá về Bác Hồ ở Chiến khu Việt Bắc, như cảnh Bác Hồ đi thăm dân công, thăm nông dân, cưỡi ngựa đi công tác, tắm suối, dạy võ, lội suối, băng rừng, luyện võ, chơi bóng chuyền…

Những bài học giản dị mà thấm thía

Đạo diễn, NSND Phạm Văn Khoa, Giám đốc đầu tiên của Điện ảnh Cách mạng Việt Nam (1953-1956) là người vinh dự được giúp việc Chủ tịch Hồ Chí Minh ngay từ khi Cách mạng Tháng Tám thành công và theo Bác lên Chiến khu Việt Bắc. Ông kể lại những bài học trên đường kháng chiến mà Bác đã dạy: "Một hôm Bác hỏi tôi: Chú Khoa làm công tác văn nghệ có thuộc *Chinh phụ ngâm* và *Kiều* không? Tôi trả lời: Thưa Bác cháu cũng thuộc lõm bõm thôi ạ. Bác cười và bảo tôi: Thế thì đừng làm văn nghệ nữa! Kho tàng văn học Việt Nam có hai tác phẩm ấy là hay mà chú không thuộc thì thuộc cái gì? Từ hôm đó, mỗi sáng Bác dạy tôi bốn câu *Chinh phụ ngâm*… Bác đã xa Tổ quốc ba bốn chục năm trời mà vẫn thuộc lòng tác phẩm *Chinh phụ ngâm*, tôi thấm thía câu Bác nói". Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng và sáng tạo nghệ thuật của mình, ông luôn khắc ghi điều Bác căn dặn: "Làm văn nghệ phải luôn tìm tòi cái mới. Làm được một cái gì được người ta khen, lần sau làm lại như cái trước thì không tốt".

Hồi ký Phạm Văn Khoa (NXB Hội Nhà văn, 2010) cho thấy sự quan tâm đặc biệt Bác đã dành cho ngành Điện ảnh ngay từ trong bom đạn chiến tranh, trường kỳ kháng chiến gian khổ: "Một hôm, Hồ Chủ tịch có ghé thăm cơ quan điện ảnh, Bác hỏi: Bây giờ các chú làm gì? Chúng tôi báo cáo với Bác, chủ yếu chúng cháu chiếu phim của các nước bạn và chụp ảnh để làm tuyên truyền. Bác Hồ bảo: Các chú có hiểu hai chữ điện ảnh nó rộng lắm. Các chú làm công tác gì cứ nói cụ thể ra. Đến ngày mười lăm tháng ba chúng tôi nhận được quyết định Hồ Chủ tịch ký Sắc lệnh cho thành lập Doanh nghiệp Quốc gia Chiếu bóng và Chụp ảnh".

Trong ký ức của NSƯT Tố Uyên viết: "Năm 1960, tôi đang học lớp 7 thì được đóng vai bé Nga trong phim truyện *Con chim vành khuyên,* bộ phim được đưa lên chiếu cho Bác Hồ xem. Bác rất cảm động, thương hai bố con bé Nga (nhân vật phim). Bác dặn tôi, hãy cố gắng đóng nhiều phim và làm nhiều việc có ích cho xã hội, nhất là về mặt văn hóa cho người dân hưởng thụ, Bác mong muốn làm việc và văn hóa phải đi đôi với nhau". Bà nhớ khôn nguôi ngày Bác Hồ đi xa: "Tôi khóc như một đứa trẻ. Tôi đi bộ suốt từ nhà lên Quảng trường Ba Đình nhập vào dòng người viếng Bác. Bác như một người cha, đã căn dặn chúng tôi - những người làm văn hóa nghệ thuật - phải chịu khó học tập, rèn luyện làm những điều có ích cho xã hội. Chúng tôi đã cố gắng làm tốt lời Bác dạy. Bây giờ các bạn trẻ được sống trong một đất nước hòa bình, xã hội đổi mới, đời sống ấm no càng cần sống, lao động, học tập theo gương Bác".

Bức ảnh *Nụ cười của cô gái nhỏ miền Nam trong vòng tay Bác* lưu giữ khoảnh khắc lịch sử khi diễn viên Trà Giang tặng hoa Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Đại hội Văn nghệ toàn quốc lần thứ 3 năm 1962, thể hiện tình cảm sâu nặng, triu mến vô bờ bến của Người dành cho nền văn học nghệ thuật cách mạng, cũng là niềm vinh dự lớn lao của Điện ảnh Việt Nam. Khi tặng hoa cho Bác, bà mới tròn 20 tuổi, đang học lớp Diễn viên khoá 1, là đại biểu nhỏ tuổi nhất của Đại hội Văn nghệ toàn quốc năm 1962. "Điều sâu sắc nhất mà tôi cảm nhận được là khi Bác nói về đất nước và trách nhiệm của người nghệ sĩ. Bác nói: Ngày xưa, khi đất nước còn nô lệ, thì văn nghệ sĩ cũng là nô lệ, bị coi là "xướng ca vô loài". Còn bây giờ, đất nước thuộc về ta nên văn nghệ sĩ cũng là chiến sĩ trên mặt trận văn hóa. Những điều Bác nói đã theo tôi suốt cả cuộc đời hoạt động nghệ thuật", theo NSND Trà Giang.

Bà cũng đã được Bác chỉ dạy những bài học giản dị mà thấm thía, luôn giữ lòng tự hào về văn hóa truyền thống dân tộc: "Khi Bác đến thăm Trường Điện ảnh Việt Nam, Bác hỏi thăm: Các cháu học về diễn viên điện ảnh thì học cái gì? - Chúng cháu được học diễn xuất, học văn học, học vũ, học hát. Bác nhắc ngay: Phải nói là học múa mới đúng từ Việt Nam, còn học vũ là chữ Hán... Tôi kể cho Bác nghe, khi tôi đi dự Liên hoan phim quốc tế Moskva, diễn viên các nước ăn mặc rất đẹp, còn tôi thì tự ti vì chỉ có vài bộ áo dài. Bác ân cần bảo tôi rằng, Bác thấy áo dài Việt Nam đẹp lắm. Từ đó về sau, trong mỗi chuyến đi nước ngoài hay những lần gặp gỡ, tôi luôn mặc áo dài. Tôi thấy áo dài Việt Nam mình vừa giản dị, vừa khiêm tốn nhưng cũng rất sang trọng. Tôi cảm nhận Bác không chỉ là một nhà lãnh tụ mà như một người cha, người ông trong gia đình".

Những kỷ niệm, những bài học vô giá mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại cho Điện ảnh Cách mạng Việt Nam ngay từ những bước đi đầu tiên non trẻ đã tạo nên một thế hệ chiến sĩ - nghệ sĩ điện ảnh tài năng hàng đầu trên mặt trận văn hóa; đóng góp vào sự phát triển của ngành và nền văn học nghệ thuật của đất nước.

Điện ảnh Việt Nam ngày nay luôn ghi nhớ lời Bác dạy để ngày càng có những đóng góp ý nghĩa, với những giá trị đột phá trong hành trình mới xây dựng đất nước; luôn vẹn nguyên tấm lòng hướng về Chủ tịch Hồ Chí Minh. Như NSND Nguyễn Đăng Bảy đã nói: "Tôi và những nhà quay phim, những nhà điện ảnh thế hệ chúng tôi không phải là những tín đồ bị lệ thuộc. Chúng tôi đã tìm thấy nguồn ánh sáng trong đời của mình, đi theo Cách mạng với niềm tin lớn, mỗi chúng tôi là một tia sáng và khi hợp lại trở thành nguồn sáng. Điện ảnh Việt Nam là một nguồn sáng vô tận. Mỗi một người đều tự mình tỏa sáng trong niềm tin ấy". ■

Số 4194 ● Ra ngày 19.5.2025

LỄ HỘI LÀNG SEN NĂM 2025:

Dấu ấn văn hóa, lan tỏa tư tưởng Hồ Chí Minh

● **PHẠM TƯỚC**

Qua nhiều mùa tổ chức, Lễ hội Làng Sen không chỉ là dịp để nhân dân cả nước tưởng nhớ Chủ tịch Hồ Chí Minh kính yêu, mà còn trở thành điểm hẹn thiêng liêng lan tỏa sâu rộng những giá trị tư tưởng, đạo đức và phong cách sống giản dị, cao đẹp của Người.

Năm 2025, Lễ hội khép lại bằng chương trình bế mạc trang trọng vào tối 19.5 tại Quảng trường Hồ Chí Minh, thành phố Vinh (Nghệ An), nơi trái tim cả nước hướng về trong ngày sinh của Bác, để cùng thắp sáng niềm tự hào dân tộc và khơi dậy khát vọng cống hiến trong mỗi con người Việt Nam hôm nay.

Tổng Bí thư Tô Lâm và các đại biểu thực hiện nghi thức cắt băng khánh thành tượng đài "Bác Hồ về thăm quê"

Chương trình nghệ thuật đặc sắc với chủ đề "Tượng đài trong muôn triệu trái tim"

Người dân về thăm quê Bác

Tượng đài trong muôn triệu trái tim

Diễn ra vào đúng dịp kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh (19.5.1890 - 19.5.2025), Lễ hội Làng Sen được tổ chức với quy mô cấp quốc gia tại quê hương của Người tại xã Kim Liên, huyện Nam Đàn, tỉnh Nghệ An. Trong không khí linh thiêng của tháng Năm lịch sử, Làng Sen rộn ràng bước chân của hàng vạn du khách từ khắp mọi miền Tổ quốc trở về, mang theo niềm kính yêu và tự hào thiêng liêng dành cho vị Cha già của dân tộc.

Năm nay, Lễ hội càng thêm phần đặc biệt khi công trình Tượng đài "Bác Hồ về thăm quê" được khánh thành sau thời gian thi công công phu, tỉ mỉ. Tượng đài tọa lạc trang trọng tại Sân vận động Làng Sen, nơi Người từng về thăm hai lần vào năm 1957 và 1961.

Đứng trước tượng đài, nhiều người đã xúc động không cầm được nước mắt. Những ký ức tưởng chừng lùi xa theo năm tháng nay sống động trở lại. Một cụ cao tuổi người dân Kim Liên rưng rưng kể: "Tôi vẫn nhớ như in dáng Bác bước đi giữa bà con, ánh mắt hiền từ, giọng nói trầm ấm, gần gũi. Trong sâu thẳm trái tim bà con nơi đây, Bác vẫn trong ký ức, trong niềm tự hào và trong từng nhịp sống bình dị của quê hương Làng Sen".

Điểm nhấn của Lễ hội là chương trình nghệ thuật khai mạc với chủ đề *Tượng đài trong muôn triệu trái tim*, được dàn dựng công phu, giàu cảm xúc. Trong không gian mở khoáng đạt, sân khấu hiện đại hòa quyện cùng ánh sáng, âm nhạc và những thước phim tư liệu lịch sử, tái hiện sinh động hành trình cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh - từ thời thơ ấu nơi quê nhà đến chuyến ra đi tìm đường cứu nước, vượt muôn trùng gian khổ vì khát vọng độc lập, tự do cho dân tộc. Những làn điệu ví, giặm Nghệ Tĩnh sâu lắng hòa cùng lời thoại kịch tinh tế, tạo nên chiều sâu cảm xúc, tôn vinh sự hy sinh thầm lặng của Người trong đời sống riêng tư để trọn lòng với đại nghĩa non sông.

Lan tỏa những giá trị

Không chỉ là dịp tưởng niệm vị lãnh tụ kính yêu, Lễ hội Làng Sen 2025 còn mở ra một không gian văn hóa đa chiều, nơi quy tụ hàng loạt hoạt động ý nghĩa: Diễu hành rước ảnh Bác; Triển lãm ảnh tư liệu "Hồ Chí Minh - Cuộc đời và sự nghiệp"; Hội trại thanh niên; Thi đấu thể thao; Trình diễn dân ca ví, giặm... Mỗi hoạt động đều hàm chứa giá trị giáo dục sâu sắc, góp phần khắc họa rõ nét hình ảnh, tư tưởng và phong cách sống mẫu mực của Người trong đời sống tinh thần của nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ.

Điểm nhấn đặc biệt là Hội diễn nghệ thuật quần chúng toàn quốc *Tiếng hát Làng Sen* - sự kiện tổ chức định kỳ 5 năm một lần, quy tụ hơn 30 đoàn nghệ thuật từ mọi miền đất nước. Những tiết mục rực rỡ sắc màu bản địa, từ dân ca Quan họ Bắc Ninh đến cồng chiêng Tây Nguyên, từ hò Huế đến lý Nam Bộ, đã làm sống dậy hồn dân tộc. Qua từng câu ca, điệu múa, hình ảnh Bác Hồ hiện lên thật gần gũi mà vĩ đại, như một tượng đài vĩnh cửu trong lòng dân.

Không gian triển lãm cũng để lại dấu ấn sâu sắc với các chủ đề như *Hồ Chí Minh - Đẹp nhất tên Người; Đất nước - Con người ASEAN*, giới thiệu những tư liệu quý giá về cuộc đời, sự nghiệp và tư tưởng cách mạng của Bác trong dòng chảy hội nhập quốc tế. Song song đó, các hoạt động thể thao như Giải vô địch vật dân tộc quốc gia hay Marathon "Hành trình theo chân Bác - Vì an ninh Tổ quốc"... không chỉ tôn vinh lời dạy của Bác về rèn luyện thể chất và tinh thần, mà còn lan tỏa thông điệp sống khỏe, sống có lý tưởng.

Tuần phim về Bác Hồ, một điểm hẹn cảm xúc đặc biệt, đã thu hút đông đảo công chúng. Bộ phim truyện *Vầng trăng thơ ấu* do Nhà nước đặt hàng, tái hiện sinh động tuổi thơ và thời niên thiếu của Bác tại Huế, nơi Người được hun đúc trong nền Nho học và truyền thống yêu nước. Các phim tài liệu như *Đào, Phở và Piano, Những nét vẽ từ trái tim*... lại mang đến những góc nhìn đời thường nhưng đầy trí tuệ, giúp công chúng cảm nhận rõ hơn một Hồ Chí Minh giản dị, nhân hậu và sâu sắc.

Bà Trần Thị Mỹ Hạnh, Giám đốc Sở VHTTDL Nghệ An chia sẻ: "Đến với Lễ hội Làng Sen, mỗi người không chỉ để dâng lên Bác nén hương thành kính, mà còn để soi lại mình trong tấm gương đạo đức và phong cách sống mà Người để lại. Từng tiết mục nghệ thuật đến triển lãm, thể thao hay phim ảnh, tất cả đều khơi dậy trong lòng mỗi người, đặc biệt là giới trẻ, niềm tự hào, lòng biết ơn sâu sắc và ý thức trách nhiệm với quê hương, đất nước".

Với sức lan tỏa ngày càng mạnh mẽ, Lễ hội Làng Sen đã vượt khỏi khuôn khổ địa phương để trở thành sự kiện văn hóa mang tầm quốc gia. Không chỉ là dịp tri ân sâu sắc, Lễ hội còn được định hướng trở thành sản phẩm du lịch văn hóa đặc trưng, hấp dẫn du khách trong và ngoài nước mỗi dịp tháng Năm, khi triệu triệu trái tim cùng hướng về Chủ tịch Hồ Chí Minh! ■

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

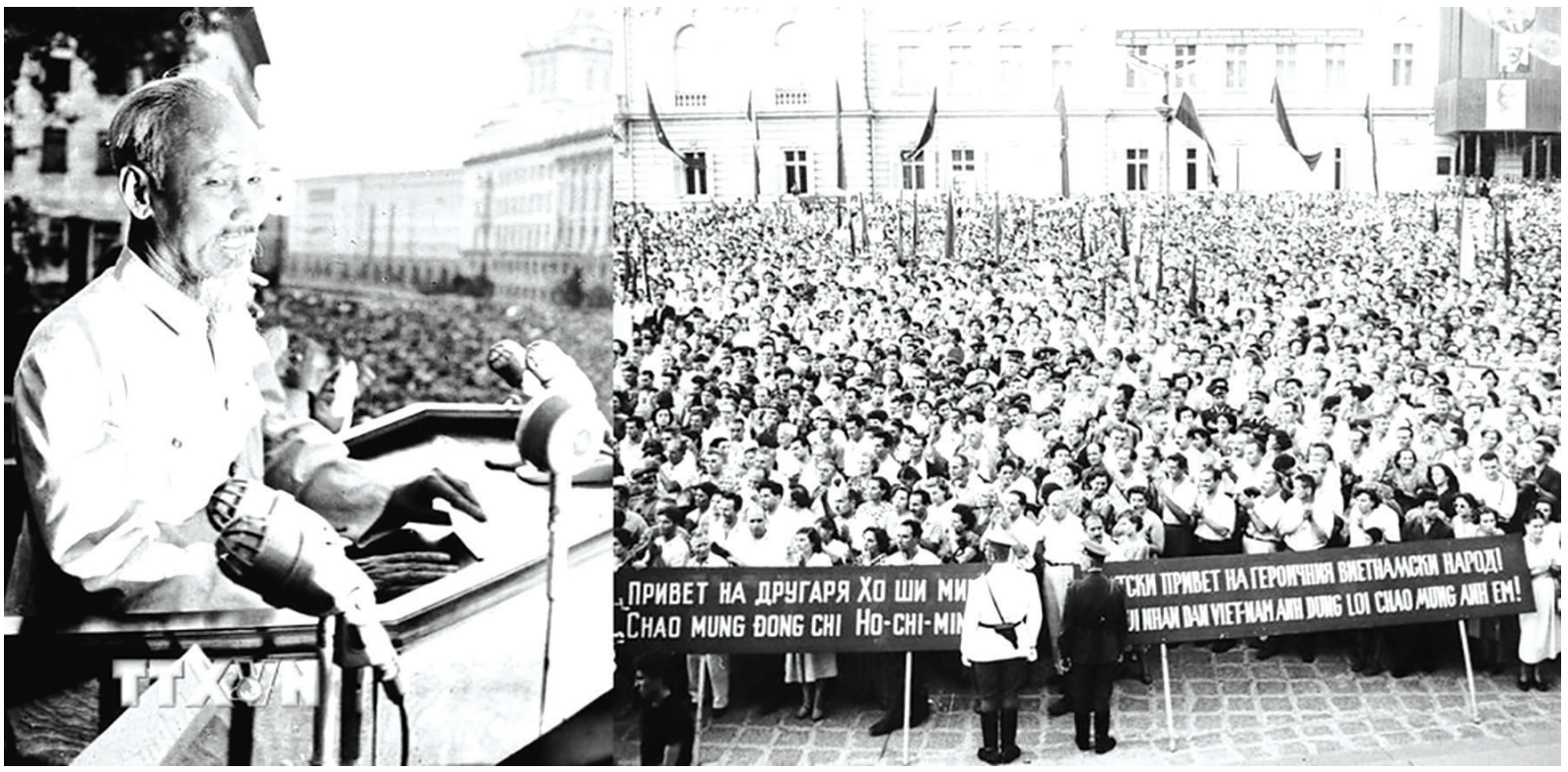
GIÁ: 5.000đ

"Người gắn bó với nhân dân mình gần như độc nhất vô nhị trong lịch sử nhân loại"

● **THU HÀ - P.V**

Nhân kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhiều học giả, chính trị gia và bạn bè quốc tế tại Pháp đã chia sẻ với phóng viên những nhận định sâu sắc về vai trò và tầm ảnh hưởng lớn lao của Người đối với lịch sử Việt Nam và thế giới.

Di sản của Bác, từ tư tưởng, nhân cách đến phong cách lãnh đạo, vẫn không ngừng được nghiên cứu, lan tỏa và ngưỡng mộ trong bối cảnh toàn cầu nhiều biến động hiện nay.

Chủ tịch Hồ Chí Minh phát biểu tại lễ mít tinh chào mừng Người thăm hữu nghị chính thức Bulgaria (13.8.1957), chuyến thăm đặt dấu mốc quan trọng trong lịch sử quan hệ hai nước Ảnh: TTXVN

Một biểu tượng hòa quyện với nhân dân và thời đại

Theo nhà sử học Pháp Pierre Journoud, "Chủ tịch Hồ Chí Minh có vị trí to lớn trong lịch sử giải phóng dân tộc và thuộc địa ở thế kỷ XX. Nhìn vào hành trình của Người, với 30 năm bôn ba nước ngoài để tiếp thu văn hóa của nhiều quốc gia và nhiều nền văn hóa khác nhau, đặc biệt là việc tiếp cận với nền văn hóa chính trị cho phép Người sau này đấu tranh chống lại sự thống trị của thực dân, có thể thấy đó là một hành trình thật sự đáng kinh ngạc. Với hành trang đó, Người đã trở về nước một cách bí mật vào năm 1941, trong thời kỳ đầu của Chiến tranh thế giới thứ hai, để tổ chức lực lượng kháng chiến nhằm chống lại thực dân Pháp và hiện thực hóa giấc mơ lớn lao: Giành độc lập và thống nhất cho Việt Nam".

Nhà sử học Pierre Journoud cho rằng, vị trí của Chủ tịch Hồ Chí Minh trong thế kỷ XX, đặc biệt trong phong trào giải phóng dân tộc, là cực kỳ quan trọng. Người đã tuyên bố độc lập cho Việt Nam vào ngày 2.9.1945 và cùng cả dân tộc Việt Nam tiếp tục chiến đấu để bảo vệ nền độc lập đó, thông qua những chiến dịch mang tầm vóc lịch sử thế giới như trận Điện Biên Phủ, một trận chiến cũng gắn liền với tên tuổi của Tướng Võ Nguyên Giáp. Đây là hai nhân vật có sức ảnh hưởng sâu rộng, được biết đến trên toàn thế giới nhờ chiến thắng Điện Biên Phủ năm 1954.

"Tôi nghĩ rằng, ảnh hưởng của Hồ Chí Minh và Tướng Giáp đã được công nhận, nhưng vẫn cần những nghiên cứu mới để xây dựng nên một lịch sử toàn cầu về Hồ Chí Minh - nhân vật vừa là nhà tư tưởng chiến lược, vừa là người có tầm nhìn xa. Đây là lý do vì sao ông được ngưỡng mộ trên khắp thế giới, bất kể quan điểm chính trị. Thực sự thán phục nhà lãnh đạo đã sớm nhận thức được tình hình Việt Nam, tìm kiếm giải pháp, kể cả việc đến Pháp để tìm giải pháp đó và trở thành một trong những người sáng lập Đảng Cộng sản Pháp... Hồ Chí Minh có phong cách lãnh đạo khá thực tế. Chính điều này đã giúp ông được mến mộ toàn cầu và có nhiều bạn bè quốc tế, nhất là ở những quốc gia ông từng sinh sống trong gần 30 năm ở nước ngoài. Ông đã xây dựng được nhiều mối quan hệ có giá trị lâu dài và góp phần tạo nên danh tiếng cho đến ngày nay", ông Pierre Journoud nhấn mạnh.

Cũng có tình cảm ngưỡng mộ với Chủ tịch Hồ Chí Minh, nhà sử học Pháp Alain Ruscio chia sẻ: "Tôi cho rằng cách Chủ tịch Hồ Chí Minh gắn bó với nhân dân mình gần như độc nhất vô nhị trong lịch sử nhân loại, hoặc chí ít cũng là vô cùng hiếm hoi. Đã có sự gắn kết thực sự, tạo thành thể thống nhất, một sự hòa trộn giữa Hồ Chí Minh và nhân dân Việt Nam, đơn giản vì ông là một người con của dân tộc này và chưa bao giờ phản bội họ... Ông luôn gắn bó sâu sắc với nhân dân và cuộc đấu tranh ấy. Ông luôn là người dẫn đường chỉ lối, ngay từ giai đoạn hoạt động bí mật và khi là nhà hoạt động của Quốc tế Cộng sản thứ Ba, từ thời điểm đó ông đã luôn bảo vệ lập trường yêu nước trong phong trào cộng sản Việt Nam", theo ông Alain Ruscio.

Với sử gia này, không phải ngẫu nhiên mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đưa ra *Tuyên ngôn độc lập* cho Việt Nam vào năm 1945. Chủ tịch Hồ Chí Minh chưa bao giờ đi chệch khỏi hai mục tiêu lớn là độc lập dân tộc và thống nhất đất nước. "Thống nhất đất nước là mục tiêu vô cùng quan trọng. Tôi tin rằng cả người Pháp và người Mỹ đã không hiểu được điều này nên xem thường tinh thần đó của dân tộc Việt Nam", ông Alain Ruscio nói.

Di sản Hồ Chí Minh trong lòng nhân sĩ Pháp

Còn theo ông Fabien Roussel, Bí thư toàn quốc Đảng Cộng sản Pháp (PCF): Chủ tịch Hồ Chí Minh là một trong những người đã dẫn dắt nhân dân Việt Nam giành được độc lập dân tộc. Mặc dù Người đã qua đời vào năm 1969, nhưng chính Người đã khởi xướng cuộc đấu tranh giành độc lập từ thời kỳ Đông Dương. Giữa Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Pháp có mối liên hệ rất sâu sắc, bởi vì Chủ tịch Hồ Chí Minh đã có mặt tại Đại hội Tours năm 1920, thời điểm thành lập Đảng Cộng sản Pháp. Sự hiện diện của Người rất quan trọng, vì Người đã nói với chúng tôi về chế độ thực dân, về những nỗi kinh hoàng của chủ nghĩa thực dân mà dân tộc Việt Nam phải chịu đựng.

"Nhưng bản thân Người cũng học hỏi được nhiều điều từ các cuộc thảo luận, từ tình hữu nghị giữa các dân tộc, giữa những người lao động, cùng chung khát vọng thoát khỏi chủ nghĩa đế quốc, chủ nghĩa thực dân. Tất cả điều đó đã hình thành nên một mối liên hệ rất bền chặt giữa chúng ta, kéo dài cho đến ngày nay. Với cá nhân tôi là người từng sống ở Việt Nam khi còn là thiếu niên, từ năm 1983, tức là 8 năm sau ngày Việt Nam hoàn toàn giải phóng, tôi sẽ không bao giờ quên câu nói của Hồ Chí Minh trong cuộc đấu tranh giành độc lập cho đất nước: *Việc gì có lợi cho dân phải hết sức làm, việc gì có hại cho dân phải hết sức tránh*. Tôi nghĩ rằng tất cả các vị tổng thống, nguyên thủ quốc gia trên thế giới nên suy ngẫm và áp dụng câu nói này", Bí thư toàn quốc của PCF chia sẻ.

Bà Hélène Luc, cựu Thượng nghị sĩ danh dự, Chủ tịch danh dự Hội Hữu nghị Pháp - Việt (AAFV), cũng bày tỏ sự ngưỡng mộ với Chủ tịch Hồ Chí Minh, một con người vô cùng đặc biệt đối với bà. "Cho phép tôi bày tỏ lòng kính trọng sâu sắc đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh, người đã để lại dấu ấn to lớn và đến nay vẫn là tấm gương sáng cho các thế hệ lãnh đạo của Đảng và Nhà nước Việt Nam... Từ ngày Người đặt chân đến Marseille khi mới 17 tuổi trong vai một người làm bếp trên tàu thủy, Người đã không ngừng học hỏi, tìm hiểu và trăn trở để tìm con đường riêng cho dân tộc Việt Nam bằng cách đi khắp nước Pháp và thế giới. Người đã tìm ra con đường đó cùng với các đồng chí của mình và luôn đặt ngoại giao lên hàng đầu, thiết lập quan hệ với các chính phủ và nhân dân thế giới, vì lợi ích của nhân dân Việt Nam. Ngày nay, hơn bao giờ hết, chúng ta cần vạch ra con đường cho thế giới, nơi mà hợp tác, sự tôn trọng lẫn nhau và hạnh phúc của tất cả mọi người là động lực chính của lịch sử, vì một thế giới hòa bình", nữ Chủ tịch AAFV cho biết.

Ngưỡng mộ và tôn trọng Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng là tình cảm mà ông Jean-Jacques Guérin, Tổng thư ký AAFV dành cho vị "Cha già" của dân tộc Việt Nam. Theo ông: "Hồ Chí Minh là một người thật tuyệt vời. Ông có vị trí rất quan trọng với chúng tôi, bởi vì những người sáng lập Hội Hữu nghị Pháp - Việt đều là bạn thân thực sự của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đặc biệt là Charles Fourniaud, người mà hiện nay tên của ông đã được đặt cho một ngôi trường ở Việt Nam… Thực sự, Chủ tịch Hồ Chí Minh và Charles Fourniaud đã có mối quan hệ rất sâu sắc. Tất cả các thành viên sáng lập của Hội chúng tôi đều có mối liên hệ rất chặt chẽ với Chủ tịch Hồ Chí Minh. Điều đó là một phần trong di sản và thành quả của AAFV khiến chúng tôi rất tự hào.

Tổng thư ký AAFV nói thêm: "Cá nhân tôi nghĩ, quả thực người như Chủ tịch Hồ Chí Minh trên thế giới không có nhiều. Bởi vì, không phải ai cũng có khả năng huy động cả một dân tộc, trước hết là tổ chức lực lượng kháng chiến, chấm dứt chiến tranh và sau đó là giúp đất nước thoát khỏi nghèo đói, đặt nền móng xây dựng một nước Việt Nam hiện đại như ngày nay. Với mức tăng trưởng GDP được công bố là 8%, Việt Nam thật phi thường, chúng tôi thực sự ngưỡng mộ điều đó". ■